

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izdaja vsak četrtrek in veča s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za drugo Evropo 6 K. Kdor hodi sam po pošti, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Učijo "Kmeti slovenskega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rotopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta šte. 5, vprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petdesete za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Kto zapre reklamacije se pošilja proste.

Sv. Oče za vojne ujetnike.

V Galiciji rusko prodiranje ustaovljeno. — Naši junaško odbijajo ruske napade. — V Karpatih nastopajo Rusi z veliko premočjo. — Naši se nekoliko umikali, a spopadi se nadaljujejo z vso srditostjo. — Na Rusko-Poljskem avstrijske in nemške čete polagoma napredujejo. — Na srbskem bojišču se novi boji še niso začeli. — V Hercegovini pri Trebinju smo premagali črnogorske čete. — Francozi, Angleži in Belgijci zbirajo nove čete proti Nemcem. — Turki poročajo o novih uspehih proti Rusom v Kavkazu. — Sv. Oče se poteguje, da se izmenjajo za nadaljno vojsko nesposobni ujetniki.

Pozdravljeni!

Vsi, ki so se zbrali v novem letu 1915 okoli našega lista, iskreno pozdravljeni! Z vojsko začnemo leto, a prepričani smo, da ga bomo z mirom dokončali. V tem času pa je potrebno, da ne postanemo malodušni, da ne izgubimo poguma, ampak, da zdržimo s krepko voljo in močnim srcem do zadnjega. Bog je vedno ščitil in varoval Avstrijo in tudi sedaj je ne bo zapustil, temveč uslišal vroče prošnje, ki kipijo do njega iz milijon in milijon verno udanih duš za mnogogledanega cesarja in za skupno našo domovino Avstrijo.

Posebno pozdravljeni pa v sedanjem času naši slovenski vojaki! Med njimi si je pridobil naš list tekem vojske velikih in zvestih prijateljev. Naš list čitajo v strelskih jarkih, v taboriščih na bojnem polju, v bolnišnicah po vsej širni Avstriji in doma po vojašnicah. In ne samo čitajo, ampak podpirajo ga tudi izredno pridno z dopisi. S ponosom lahko rečemo, da nima razmeroma noben slovenski list toliko sodelovalcev v vojaških vrstah, kakor naš glasilo. A tudi z drugojezičnimi se prav lahko merimo. Za nas je seveda tako sodelovanje neprecenljive vrednosti, obenem pa jasen in glasen dokaz za nenavadno nadarjenost naših slovenskoštajerskih mladeničev. Vsaka številka našega lista med vojskim časom oznanjuje z mogočnim glasom: Evo, slovenskih štajerskih mladeničev, kako inteligentni so, v eni roki držijo puško, v drugi svinčnik, oboje za svojo domovino! Kajti kakor njihovo junaštvo na bojnih poljih, tako tudi njihova pisma z bojnega polja dokazujejo, da se Avstriji ni treba ničesar bati, ako bodo vsi njeni sinovi, kakor so mladeniči slovenski, junaškega srca in zvestega, domoljubnega duha. Naše organizatorično delo na Slovenskem Štajerju je s krasnimi uspehi prestalo skušnjo in njegov neprijatelj more le biti, kdor nima pravega domoljubnega mišljenja ali pa je omejenega duha, ki ne more soditi o notranjem razvoju narodovega življenja.

Naš list smatra za svojo nalogo, da tudi v novem letu vzdržuje stik med slovenskimi vojaki in slovenskim narodom. Zato bo tudi zanaprej prinašal poročila naših mladeničev z bojišča. Slovenske vojaške prosimo, da se pridno oglašajo ter s svojimi dopisi razveseljujejo slovenske ljudi po Štajerju, ki z veseljem in zanimanjem poslušajo njihove besede. V zameno pa bomo poročali mi in naši domači sotrudniki vojakom prav vestno, kaj se godi doma po domovini.

Prijateljstvo sklepamo danes, ko pošiljamo prvo številko novega leta med svet, s svojimi sotrudniki

ki, s svojimi naročniki in somišljeniki. Obetamo si zvestobo. Trdno se hočemo držati naših načel, v vseh težavah podpirati drug drugega in nikdar nečemo izdati naše neoskrunjene zastave, na kateri se blišči stari, a zlati napis: Vse za vero, dom, cesarja!

Pozdravljeni vsi naši prijatelji!

Topovi nam pojejo vsak večer uspavanko.

Divizijski župnik c. in kr. vojni nadkurat vlč. g. Jakob Tajek, piše svojemu prijatelju g. župniku od Sv. Marka nižje Ptujke sledeče:

Pred nekaj dnevi sem dobil tvojo mi drago dopisnico. Pa morali smo marširati in smo sedaj zopet 12 dni v ognju. Gonimo sovražnika proti severu že nad 100 km. Danes (20. dec.) je slučajno malo mirneje, ni bilo treba sprevideti in tudi ne pokopavati. Sem vsaj v mestu, kjer je katoliška cerkev in sem mogel zopet enkrat maševati. Bog ve, če bom zamogel o Božiču. Sem zdrav. To me veseli, da se več maršira, na vozu strašno zebe. Primeroma se nam še dobro godi, pa ubogi vojaki tripo strašno, ne da se to popisati, pa se držijo vedno hrabro. Da bi bil kmalu konec, kakor si mi pisal, ne verjamem. Bog naj usliši naše in vaše molitve! Kdor bo to vojsko preživel, bo vedel veliko povedati. S ptujskim g. Ratajem sem se sestal enkrat meseca septembra, od tega časa ga nisem videl, ker je z vojaškimi bolnišnicami vedno daleč za bojno črto. Nam seveda vsem pojejo za uspavanko vsak večer naši in sovražnikovi topovi. Dosedaj se mi je posrečilo skoro vedno spati pod streho, danes stanujem prav lepo pri — židih. Želim tebi in tvojim domačim, vsem znancem v Ptuj, zlasti mil. g. proštu, Tomanu itd., vsem, s katerimi se snideš, srečne praznike in blagoslovljeno novo leto. Ako se vrnem nazaj, se pripeljem k tebi na češke knedelce in kolače. Piti sem se že celo odvadil in se bom moral zopet vaditi pijače po žličkah. Za žejno imamo samo črno kavo in čaj, vodo piti ni svetovati. Molite za nas in bodite zdravi. Z božjo pomočjo, upam, da srečno dokončamo ..."

Naši vojaki v Poli.

Enoletnik Bruno Flis, ki je pred mobilizacijo dovršil drugi letnik bogoslovja ter šel prostovoljno v vojsko, piše domačemu župniku pri S. Lenartu nad Laškim:

Že so skoraj potekli trije meseci, odkar sem se z težkim srcem poslovil od doma. Prečastiti gospod župnik in od svojih dragih prijateljev. Težko je bilo slovo in ne bi ga hotel še nikoli doživeti. Nateknili so mi v Polju takoj ko sem prišel vojaško obleko in — hajdi na trdnjavo ... nem čolnu. Skoraj uro hoda iz mesta po suhih nogah sem si počasi pridobil prve pojme o vojski. Prvič vojaško disciplino sem ostal dobre tri tedne. Na to sem bil pripravljen na čisto drugo stran mesta na trdnjavo, oziraje na utrdbo ... kjer se nahajam še sedaj. Pa sem zadovoljen, da sem prišel sem. Tukaj je v vojski lega in krasen razgled na morje. Bivali so vsi prostovoljci v

eni baraki skupaj. Bilo nas je nad 40. Natlačeni smo bili, kakor slani v skatli. Po pet nas je spalo na dveh „štrozakih“, kar na tleh. Dne 1. novembra smo pa bili prideleni raznim baterijam na utrdbi (fortu).

Jaz, en Čeh in en Rumun smo prišli k poljski bateriji (9 cm kalibra), ki je postavljena zunaj in na prostem tik forta samega na visokem nasipu z razgledom proti morju. Stanovanje nam nudi majhna iz desk zbita kočica, katero smo s kamenjem za silo zidali in ometali z blatom. Prostora imamo v njej jako malo in moramo paziti, da drug drugemu ne stopamo na prste. Znotraj smo vse luknje zamašili in nabili belega papirja ali pa nalepili časnike. Da nas ne zebe, smo si kupili majhno peč, ki nam jako dobro služi. Za kurivo moramo skrbeti sami. Gremo v gozd in nasekamo drva. Drva sami žagamo in cepimo kakor pastirji. Proti vetru „široko“, ki prihaja tu sem čez morje, smo zavarovani, ker stoji kočica pod nasipom. Kadar pa začne žvižgati bora, tedaj pripriha tudi k nam noter. Tudi z dvema majhnima oknom se lahko ponašamo, dasi je še vse eno precej tema notri. Sedaj obiskujemo artilerijsko šolo za rezervne častnike. Predmeti so težavni, pri tem pa zelo interesantni. — Ker smo daleč iz mesta, težko opravljamo svoje verske dolžnosti. V treh mesecih, odkar sem že tukaj, sem bil komaj trikrat pri sv. maši in enkrat pri popoldanski službi božji. Priporočam se itd.

Kako sem zbežal iz ruskega ruskega ujetništva.

Bilo je na Karpatih. Blizu prelaza D... je naš polk, ali pravzaprav del istega, taboril na pristavi nekega ogrskega grofa. To vam je bila cela vas samih hlevov, gospodarskih poslopj in hiše za delavce. Kraj je ležal nekako na pobočju prvih karpatskih višin. Dne 24. novembra dobi moj voj pove-lje, naj gremo na bližnjo višino na poizvedovanje.

Ko pridemo na določeni kraj in nismo našli nič izvanrednega, nas je mikalo še dalje. Prišli smo v neko gozdnato kotlino, kjer naletimo na podrto kočico. Nič hudega sluteč, se nas splazi 8 mož v notranje prostore in jaz takoj pogledam po stopnicah v klet. Kot poseben prijatelj slanine in rujne vinske kapljice, sem takoj ovohal, da mora biti v teh podzemeljskih prostorih skritega več takega zaklada, ki je v vojski za žejna vojaška grla in lačne želodce posebno zdravilo. Ne čakam dolgo ob leseni steni, butnem z grčavim polenom po deskah in po nekaterih udarcih je bila luknja tako velika, da sva dva vojaka, jaz in moj prijatelj France Grižnik, doma nekje od Ptuj, se splazila v temne notranje prostore. Imela sva pri sebi svečo in užigalice. Globoke stopnice so vodile v vinsko klet. Bilo je več hodnikov. Ubereva jo po prvem in glej, kaj najdeva: prostorna obokana klet je bila polna sodov z ogrskim vinom; v nekem drugem kotu pa sva našla velik kup jabolk, spravlenih leno na snažne štelaze. Tudi izborna ogrska slanine je pripravljena v desete ... samega veselja.

Jaz pravim: Veš, riše, da nekaj teh, za nesemo in se tako enkrat In poklicala sva jih pa jih pred hišo stražilo

od pajčevine preprečene želodce, s slanino, jabolki in vinom, nato pa smo si nabasali vsak kolikor je mogel. Minula je menda dobra ura, ko smo začeli smukati iz teh prijetnih podzemskih prostorov. Veselili smo se že, da bomo svojim tovarišem prinesli toli potrebne krepčilo.

Pa oh groza! Ko pridemo na svetlo, ni bilo naših ostalih tovarišev nikjer, zunaj pa nam je zastavilo pot čez 30 Rusov.

Naenkrat smo bili ujeti. Pobrli so nam orožje in jestvine ter nas gnali v gore. Najraje bi se bil zjokal od jeze, da se bodo sedaj Rusi mastili z onimi podzemskimi zakladi v ogrski kleti. Trije Rusi, stari dedci, so nas tirali vedno dalje v gozdove.

Kar naenkrat pa je začelo nad nami pokati. Eden od ruskih vojakov se je zvrnil zadet v glavo. Ostala dva sta se takoj vlegla in tudi nam velela, naj ju posnemamo. Vedeli smo, da mora ne daleč od nas biti kak avstrijski ali ruski oddelek. Po bliskovito mi šine misel v glavo: „Reši se!“ Ne premišljujem dolgo, prvemu Rusu izderem puško in ga prederem z njegovim lastnim bajonetom. Drugi pa se je takoj sam udal naši premoči.

Umaknili smo se nazaj in smo zopet srečno došli v bližino kleti. Izognili smo se je ter srečno našli svojo stotnijo. Ko sem poročal stotniku o izvanrednem dogodku, se mi je nasmehnil in rekel: „Ja, ja, Štajerci ste pač taki, da še na bojišču preveč mislite na to, kako bi stregli svojemu želodcu in se vam cedijo sline, če od daleč ovohate vinsko kapljico. (Mož je rodom Bavarec). Nič ne škoduje, če ste bili za eno uro v ruskem ujetništvu.“

Ker pa klet, polna vina, jabolk in špeha, tudi na bojišču ni nobena šala, ampak celo za lačne želodce avstrijskih vojakov in častnikov posebno razveseljiv raj, je stotnik takoj določil, da se spravi naša stotnija nad to „trdnjavo“. Previdno smo se bližali tisti koči. Bila je že dobro zastražena po Rusih. Stotnik se je odločil, da mora ta ogrški magacin še tisto popoldne biti v naših rokah. In posrečilo se nam je. Obkrožili smo kočjo in pogodilo se nam je, da smo ujeli Ruse, od kojih so bili nekateri, posebno oni v kleti, pijani kot čepi. Morate si misliti, kako veselje je zavladalo med našimi fanti, ko že skoro cele 4, nekateri 5 dni, niso dobili kaj poštenega za pod zob, sedaj pa smo imeli naenkrat vsega dovolj. Dognalo se je, da je ogrski grof B... dal nalašč skriti vse te zlahtne stvari v klet pod borno kočjo v gozdu, da ne bi prišle v roke Rusom, ki so drveli čez Karpate na Ogrsko.

Jaz sem bil drugi dan od našega majorja pohvaljen, da sem tako srečno iztaknil zaplankano klet v karpatskem gozdu. Ne vem, če je še kateri od slovenskih vojakov imel na bojišču tako srečo kot jaz. Če bo, naj poroča v „Slovenskem Gospodarju“.

Blaz Fr., četovodja 87. pešpolka.

Iz ruske bolnišnice.

Orel organist Franc Lupin iz Št. Andraža pri Gorici je v Galiciji ozebel in tako prišel v roke Rusom. Iz Moskve, kjer sedaj leži v bolnišnici, piše domov več pisem, ki jih priobčujemo po vrsti vizivlečku.

Kako sem ozebel.

Moskva, 17. novembra 1914.

Dragi prijatelj! Danes ti pišem drugič. Prvič sem ti pisal na bojnem polju pod milim nebom, danes pa v lepi beli sobi na bolniški postelji. Prestal sem mnogo bojev, mnogo pretrpel, videl mnogo lepega, a tudi mnogo groznega. Med krogami sem hodil, gostimi ko dež in toča. Za to lahko priča moja, na več straneh razstreljena puška. Varoval sem jo do zadnje moči, dokler mi je oslabelemu ni ruska roka iztrgala.

Zadnji čas sem bil pod milim nebom 18 dni in 18 noči, le 200 korakov proč od Rusov. Zadnji dan smo odšli. Jaz sem hodil le nekaj časa, ponoči pa sem ostal v temnem gozdu. Vsi so odšli, jaz pa nisem več vedel, kam naj se obrnem. Krogla pa so švigale od vseh strani. Odpovedale so mi noge in nisem mogel več stopiti na nje. Drugo jutro nisem mogel več naprej. Tedaj so prišli mimo Rusi in me mirno odnesli med svoje. Bil sem v Galiciji v več bolnišnicah, od koder so me peljali daleč v Rusijo v veliko mesto Moskvo, kjer se sedaj nahajam. Med tem sem pa še huje obolel, da moram trpeti noč in dan. Tudi med ruskimi četami moram poskušati, kako se deli tam črni kruh. Tolaži me pa, da sem videl lepo Moskvo.

Hrana ujetnikov.

Moskva, dne 19. novembra.

Dragi stariši! ... Bolezen se mi je nekoliko olajšala. Tudi k mizi sem že šel in vam pisal s črnolom. Upanje imam, da ozdravim kmalu, ker tu je redno in skrbno zdravljenje. Ko bom ozdravel, bom gotovo moral v azijsko Sibirijo in kupiti si bom moral tudi jaz topleje obleke in obuvalo do kolen (trombe). Tu ima tako obuvalo vsak otrok, da more le hoditi. Sicer tu ni drago vse skupaj, jaz imam še nad 40 K a pa ne morem menjati, o nalo. Sam pa na banko ne li kupovati sam.

Bil potreben počitka, tako mi tu, da imam 40 let, ker lasje. Jedi so tu vse drugmed njimi je beli kruh, ki raj in za južino ni drugega. Opoldne in zvečer pa as, čeravno je tudi ta iz

Seveda vsega dobimo le se najedli do sitega. Dne e daljše noči. Zdi se mi,

da sem tu že celo leto. Na dom kar misliti več ne morem, ker le Bog vsevečni ve, ako ga bom še kedaj videl, ker daleč sem od njega in še dalje bom odšel. Orgljati bom menda tudi pozabil. Sveta in ljudi pa imam priliko videti dovolj. Naučiti se bom moral rusko, kar pa ni težko. Razumem že mnogo.

Ujetniki morajo loviti zverino.

Moskva, dne 26. novembra.

Dragi prijatelj! Gotovo si že izvedel, kje sem. Jaz sem obolel in Rusi so me odpeljali daleč v svojo deželo v Moskvo. Upam, da kmalu ozdravim, kajti skrb marljivih in dobrih zdravnikov in drugega o-sobja je hvalevredna. Ruski zdravniki in sploh vsi so jako prijazni in zgovorni ter ni pri njih nobena prošnja neuslišana. Do Avstrijcev imajo veliko spoštovanje ter skrbijo za nje ko za svoje. Kaj pa bo potem, ko ozdravim, ne vem. Večinoma govore, da nas odpeljejo v Sibirijo, in sicer pravijo, da pridemo Avstrijci v južno toplejšo Sibirijo. Oni pa, ki so se pregrešili kakega hudodelstva (kar velja le o nemških in turških ujetnikih), pridejo v Sibirijo in tam bodo morali na lov na divjačino. V mrzli Sibiriji na bele medvede in volkove, v topli pa celo nad tigre in en ko pošast, ki je je tam dovolj. Koliko pa je na tem resnice, ne vem. To mi je pravila usmiljena sestra, ki mi streže. Upamo pa, da do tega ne pridemo, ampak imamo drugo upanje, da se Bog ljudstva usmili in pošlje zaželeni mir. Potem se vrnemo v domačo Sibirijo, kjer pa ni medvedov. Z zdravjem mi gre počasi, a bolje je le. Tu so hudi mrazovi in debel sneg, ki mete vsaki dan od jutra do noči, od večera do jutra. Ljudje se vozijo le na saneh. Take imajo tudi kočijo, pošto in sploh vse, kakor pri nas na kolesih. Priliko imam, videti mnogo. Celu rusko se bom naučil, če bom le hotel. Z onim, na katerega sem toliko časa streljal in gledal, da ga uničim, sedaj kot bolnika leži skupaj kot prijatelja. ... Bog daj, da bi kmalu ozdravel in se čim prej vrnil v zaželeno domovino.

Pet vrlih bratov iz Savinske doline.

Iz poštene, krščanske hiše v Zabukovci, župnija Griže, Poteko, po domače Škorjanc, je pet bratov v vojski in dne 16. t. m. odide še šesti, Martin. Jakob, ki je v vojski že od začetka, piše domačim z dne 9. decembra sledeče pismo:

„Naznanim Vam, da sem še zdrav, samo v eno nogo sem ozebel in glava me vedno boli, bržčas od tega velikega streljanja. Zdaj sem na Ogrskem. Bojujemo se še vedno po starem. Zdaj v enem času smo dobro zdelali Rusa, prav naglo jo je moral popihati nazaj, odkoder je prišel. Bil sem že velikokrat v nevarnosti smrti. Peto kratkih smo streljali z nekoga travnika na sovražnika. Stali smo pri kanoni trije. Jaz sem stal na sredini in tovariša na vsaki strani poleg mene. Naenkrat prileti krogla od sovražnega topa, se razpoči ravno pred nami in razpršili so se te grozne svinčene krogle v nas in v naš kanon, tako, da je neslo zemljo v zrak. Bili smo čisto črni in kaj, padla sta oba tovariša poleg mene, eden smrtno, drugi težko ranjen; mene pa je samo poblatilo. In sedaj lahko rečem, da me je obvarovala sama Mati božja, kateri sem se že poprej v varstvo izročil. V takšnih nevarnostih bil sem že velikokrat, pa sedaj sem še zdrav, hvala Bogu! Bog daj, da bi se še kedaj zopet videli! Ostajam Vaš ljubeči Jakob.“

Kako se godi slovenskim junakom na francoskem bojišču.

Rouille, dne 3. decembra 1914.

Dragi stariši! Srčno vas pozdravljam in vam naznanjam, da sem do danes prejel že šesti vaš dopis. Prav srčno se vam za to zahvaljujem. Kako dobro se zdi človeku v takšnem položaju, ko dobi kako pismo od svojih dragih.

Sedaj smo bili v hudem ognju. Tri dni zaporedoma so krogle tako švigale po zraku kakor toča. Pa k sreči ni prišla nobena v našo baterijo. Danes popoldne nas je z zračne višine opazoval sovražni aeroplan (zrakoplov). In popoldan so nas že začeli obsipavati s šrapneli in granatami. Morali smo se prestaviti z našimi težkimi topovi v drugo smer, našim neprijateljem neznani kraj.

Oh, koliko trpljenja smo imeli v tej mokri zemlji z našimi težkimi topovi! Do kolena smo gazili po blatu, deževalo je pa cele dni, pa smo vse voljno prenašali. Vse smo radi storili iz ljubezni do svojega bližnjega in ljubljene domovine. Bomo tudi še zana-prej pridno nadaljevali naše naporno delo in borbo, dokler ne poženemo našega neprijatelja nazaj k Atlantskemu oceanu.

Sedaj smo šli nekoliko kilometrov nazaj v neko vas, da si malo odpohčimo, ker smo poprej cele noči delali. V tej vasi ležimo po parnih na slami; pa meni se to čisto nič težko ne zdi, saj sem vaje takšnega prenočišča. Bog mi daj še ljubo zdravje zana-prej, tako trdnega, kakoršnega sem bil dosedaj, potem mislim, da se bomo še videli v naši lepi slovenski Savinjski dolini.

No, Francozi me tako ne morejo vzeti na muho, pred angleškimi šrapneli pa imam upanje, da me bo roka Najvišjega čuvala, ker v Njega moramo imeti največje zaupanje v takšnem položaju, v kakoršnem smo sedaj. Ravno sedaj, ko to pišem, je že prišel poziv, da bomo šli na drugo štacijo, bomo pobrali naše velikane, šli z njimi nad angleške kramarje in nad sinove modernih razkošnih francoskih gospej.

Z Bogom vam kliče vaš hvaležni sin Jožef Drole, rezervni topničar, doma iz Polzele.

Kako smo obhajali sveti večer.

Piše mož-črnovojnik svoji ženi:

Ljuba žena in vsi domači! Takega Božiča še nisem nikdar obhajal kot letos. Tukaj v ... pri Poli smo napravili štajerski črnovojniki posebno lep sveti večer. Dasiravno daleč proč od svojih dragih, vendar smo se vas spominjali v družbi in molitvi. Napravili smo si jaslice in jih prav lepo okinčali. A gospodje častniki pa so nam napravili božično drevo in ga bogato obložili. Vse je bilo razsvetljeno. Prišli so zvečer ob 6. uri gospodje častniki in g. poročnik Deo, je imel lep nagovor, tako da smo bili vsi ginjeni. Če tudi smo vojaki bolj robatega srca, vendar pa smo tudi pred božičnim drevesom in jaslicami skupno in na glas molili, kar je bilo posebno ginljivo. Dobili smo tudi prosto, da smo lahko šli h polnočnicam. — Prav veselo je bilo. Božične dni smo imeli tudi pri-boljšek v vsakem oziru.

Posebno veseli smo tukaj ob Adriji, kadar dobimo v roke „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo.“ Mnogi vojaki so naročeni na te liste. Gospodje častniki pravijo: „Le čitajte take domoljubne liste!“

Bodite mi vsi prav lepo pozdravljeni!

Slovo slovenskega vojaka.

(Piše vojak Franc M.... iz velikonedeljske župnije svojim starišem.)

Celje, 20. grudnia 1914.

Ljubljeni domačini! Prišel je konečno čas, ko moramo odriniti na krvavo bojišče. Bojna tromba nas kliče na branik očetnjave, ki je v nevarnosti pred kletimi sovragi. Ni še prelito zadosti krvi, ne počiva še zadosti junakov na bojnih poljanah, domovina še teba novih žrtev. Tudi mi moramo junaško prijeti za puško in meč, maščevati padle brate-vojake in iztrgati našo zemljo iz nenasitnih rok sovražnikov-tujcev. Zgrabiti moramo za orožje, ter zastaviti življenje in kri za sivolasega vladarja, ter položiti novo žrtev na altar ljube domovine. V tem svečanem trenutku moram vzeti slovo od vas, ljubljene domačini, mogoče zadnjikrat ...

Z Bogom tedaj, ljubi moj oče in mati! Mogoče zadnji „z Bogom!“ Vam kliče vdani sinko, ki Vas mogoče ne bo videl nikoli več. Ob enem se čutim dolžnega, da se Vam, premili stariši, iz vsega srca zahvalim za vse nepreštete darove in dobrote, ki sem jih sprejel iz Vaših darežljivih rok. Zahvaljujem se Vam za vse skrbi in trpljenje, ki ste jih prestali za voljo mera. Zahvaljujem se Vam za vse zlate nauke, ki ste mi jih z nežno skrbjo polagali na moje srce. Zahvaljujem se Vam za vse in na vsem. Ljubi Bog naj bo Vam obilen plačnik! Odpustite tudi svojemu sinku vse, vse, s čimur Vas je kedaj razžalil ter zagrenil Vam marsikatero uro. Odpustite mi, saj znate, da mladost je norost. Znam, da sem se v tem oziru često pregrešil, rad priznavam svojo krivdo in Vas prosim odpuščanja!

Z Bogom! Dragi brat in sestra! Bodita zdrava in srečna. Rača ubogajta drage stariše in ne grenita jim življenja, saj so zavaljoli mene prelili že dosti solz. Bodita pridna in poštena, ker poštenje je največje premoženje!

Z Bogom, ljubi sorodniki, kumovi, prijatelji in znanci. Skoro gotovo ne pridem več v Vašo sredino, da bi se radoval ter veselil z Vami. Z Bogom!

Z Bogom, tedaj vsi, vsi, ki ste mi mili in dragi! Ne žalostite se! Smatrajte se srečnim, ako ostanem na bojni poljani, da je Vaš sinko umrl junaške in častne smrti, za ljubo domovino, za vero in za cesarja.

Brezmadežna Devica naj Vam bo tolažnica v bridkosti polnih urah posebno tedaj, ko boste videli za mojo smrt. In ako je res volja božja, da se vrnem vidimo v tej solzni dolini, daj Bog, da se enkrat vidimo tam, kjer ni ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečine in kjer bomo skupaj srečni in veseli na večno.

Danes smo dobili sivo, popolnoma novo obleko. Ob polnoči smo morali biti popolnoma pripravljeni za odhod. Mogoče pojdemo danes, mogoče jutri, ne vemo ne dneva, ne ure. Spimo oblečeni in smo vedno pripravljeni.

Ob tej priliki še Vam vsem skupaj iz vsega srca želim veselo in srečno novo leto!

Pozdrav s Francoskega.

Slovenski topničarji: Vincenc Opara, Jožef Germek, Rakovec Leopold, Leop. Makuc, Ivan Vodanik, Mart. Vihar, Anton Gobec, Janez Budie, Jakob Kumidar, Franc Žilih ter Peter Horvat pišejo s francoskega bojišča: Dne 7. decembra okrog poldne smo začeli streljati na francosko baterijo, ki so jo postavili Francozi proti nam; a v teku pol ure so bili francoski topovi razbiti in moštvo ob topovih pobito, da še samo ni vedelo kedaj. Le enovojak je ostal živ, čeprav napol mrtev vsled pritiska naše krogle. Tekel je tjavendan naprej in prišel v roke nemškemu vojaku. Ta je povedal, kaj se je zgodilo. — Ob 4. uri popoldne nam zopet javi naš g. nadporočnik, da je opazil neko francosko baterijo težkih topov. Tudi na te se spravimo in v pol uri so razbiti. Ubityh je tudi nekaj vojakov, ostali so ušli. Tu smo sami Slovenci, avstrijski fantje. Sedaj smo še v Belgiji proti francoski trdnjavi Calais. Tu zbrani pozdravljamo vse domače slovenske kraje.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, dne 5. januarja.

Naše stalšee nasproti Rusom ni neugodno. V Karpatih smo se sicer vsled prevelike ruske pomoči, na prelazih Uszok in Oscola za nekaj kilometrov umaknili, toda to nima za celotno našo bojno črto čisto nobenega upliva. Ob drugih prelazih pa se je našim četam posrečilo, ustaviti rusko prodiranje že na galiških tleh. Toda ni izključeno, da bomo v najbližjem času v Karpatih zopet na vseh črtah začeli prodirati. Vedno je bilo tako, da je naše umikanje stalo rusko armado velike izgube. Na vsak način pa so že davno pokopali Rusi svoje upanje, da bi se preko ogrskih planjav združili s Srbi.

V Galiciji so hoteli Rusi s ti ovitimi napadi prodreti naše vrste, da bi dobili prosto pot do Krakova. Ruski napadi so se zlomili na naših vrstah, ki so stale kakor zidovi iz jekla. Le pri Gorlicah so se naši nekoliko umaknili, toda sedaj že zopet uspešno prodirajo. Naše in ruske čete loči reka Dunajec. Oba sovražnika sta se tako dobro zakopala, da sta varna celo pred močnim ognjem artilerije. Sicer pa je ruska artilerija doživela že toliko izgub, da naše več ne prekaša. In to je za nadaljni razvoj vojske z Rusi velikega pomena.

Na južnem Rusko-Poljskem stojijo naše čete ob reki Nidi, ki se izliva v Vисло. Na več mestih so si z junaštvom, ki ga pohvalijo priznavajo tudi ruska poročila, priborile prihod čez Nido in zavzele bližnje vasi. Zadnje dni pa močvirje in megla zadržujeta vsako večje podjeje.

Na severnem Rusko-Poljskem pritiskajo Nemci s tako silo, da niso več veliko oddaljeni od glavnega mesta Rusko-Poljske, Varšave. To je posebno pomembno za ruško armado, kajti začetkom vojske se je zanašala, da bo slavila rojstvo leto v Berlinu. A niti v Šlezijo ni mogla udreti, od koder je bilo namenjeno rusko prodiranje na eni strani proti Berlinu, na drugi strani proti Dunaju.

Vojni poročevalci vseh narodov občudujejo naše vojaštvo, kako vstrajno in žilavo se zna boriti že več mesecev proti ruski premoči in sicer z vedno rastočim upanjem na ugoden končni izid.

Pri Gorlicah zavzeli važno višino.

Dunaj, dne 4. januarja.

Avstrijski generalni štab uradno razglasi: V srđitih bojih na južni strani Gorlic, ki so se vršili pod najslabšimi in težavnimi vremenskimi razmerami, so naše čete priborile važno višino in si s tem ustvarile ugodno podlago za nadaljno bojevanje.

V Karpatih ni nikake spremembe; v gornjem delu doline Ung so se vršili le manjši boji.

V bojih o Božiču so naše čete ujele 37 ruskih častnikov in 12.698 mož.

Rusko prodiranje v Galiciji ustavljeno.

Z velikansko premočjo so se vrgli Rusi na našo bojno črto med Tarnovom in Gorlicami. Naše čete so se morale v prvem trenutku nekoliko umakniti, toda začetna poročila z gališkega bojišča nam poročajo, da že zopet korak za korakom prodirajo. Posrečilo se jim je ustaviti rusko prodiranje in začeti z lastnim prodiranjem proti Rusom. Naše čete so vzele Rusom zopet večje postojanke.

Boj za Varšavo

Angleški časniki poročajo iz Petrograda, da se je boj za Varšavo pričel. V najožji bližini mesta se je razvila velikanska bitka. Na nemški in ruski strani se vojskujejo z največjo srđitostjo. Nemški zrakoplovi priplovejo večkrat nad Varšavo in mečejo bombe v to mesto.

Pri prelazu Uszok.

Prelaz Uszok igra veliko ulogo v sedanji borbi na Karpatih. Zanj se bijejo vroči boji. Naša uradna poročila so nam javila, da so se morale naše čete ob tem prelazu parkrat nekoliko umakniti. To umikanje se je izvršilo le za nekaj kilometrov, ker so naše čete zašle na galiških tleh ob veliko rusko premoč. Sicer pa nima niti glede ozemlja, niti glede vojaških načrtov to umikanje nobenega pomena. Ob drugih karpatskih prelazih zadržujejo naše čete s srečnim uspehom rusko prodiranje.

V Przemyslu se skoro ničesar ne pogreša.

Iz Przemysla objavlja dunajska „Zeit“ vsebino sledečega pisma, ki je bilo odposlano potom zračne pošte: „Resnično ne pogrešamo ničesar, razen pošte, ki že tri tedne ne posluje. Naši oblegovalci bi se nahajali gotovo v sedmih nebesih, ako bi se jim takole

dobro godilo, kakor se godi nam. S krulečimi želodci in z mrzlimi nogami se bodo kmalu umaknili. Če bi se v najslabšem slučaju obleganje zdaj dalje zavleklo, se ne boj trenutek za nas. Preskrbljeno je vse za več mesecev. Zima je tu lepša, kakor na Dunaju! Ni megle in mestnega vzduha, vedno mraz, modro nebo in solnce; grad se krasno v svoji beli obleki nam predstavlja; mesto se ljubko in mehko razteza pod njim. Naši bolniki se že nahajajo vsi sedem do osem tednov v bolnišnici. Večini se že godi boljše, nekateri že vstajajo. V nekaterih sobah je že tako živahno, da ne misliš, da se nahajaš v bolnišnici in še manj v oblegani trdnjavi.“

Položaj Rusov v Karpatih.

Budimpešta, dne 4. januarja.

Budimpeštanski list „Pester Lloyd“ piše: Po poročilih, ki so došla na tukajšnje uradno mesto, postaja vojaški položaj v Karpatih trajno ugodnejši. Ruske čete niso nikjer zasedle ozemlja. Njihovemu prodiranju so naše čete večinoma onstran grebena Karpatov zastavile pot. Kjer so pa stopili Rusi na ogrska tla, so bili tik ob meji ustavljeni. Na poučenih mestih se pričakuje z vso gotovostjo, da jih bodo tudi od tod avstrijske čete v najkrajšem času pognale nazaj.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 5. januarja.

Na južnem bojišču se gibajo le Črnogorci. Toda pri Trebinju v Hercegovini jim je naša artilerija odkubila korajžo in morali so se umakniti. Naši zrakoplovi prav pridno obiskujejo črnogorska mesta in pozdravljajo prebivalstvo z bombami. Vojni pozdrav, ki ga seveda v vojskah minulega stoletja niso poznali.

Na srbskem bojišču je mir. Naši in srbi se pripravljajo na nove boje. Ker tudi Srbi mirujejo, nam je to na eni strani dokaz, da so tudi Srbi zelo izmučeni in izčrpani, na drugi strani pa dokaz, da naš poraz ni bil tako velik, kakor so v prvem trenutku nekateri hoteli vedeti. Mi smo imeli priložnost, govoriti zadnje dni s častniki iz najbližje okolišice armadnega poveljstva, ki so nam naše mnenje potrdili. Kmalu bo avstrijska armada zopet popolnoma pripravljena, da začne vršiti svojo nalogo na jugu. Dosedanji poveljniki so stopili v pokoj, novoimenovani so pa že na svojih mestih.

Srbi dobivajo pomoč od Rusije, Anglije, Francije in seveda tudi iz Grške.

General Frank upokojen.

„Armee-Verordnungsblatt“ poroča: Cesar je upokojil generala pehote, Liborija viteza pl. Franka, na njegovo lastno prošnjo iz zdravstvenih oziror. Na lasto prošnjo sta nadalje upokojena podmaršal Artur Brzyborski in generalni major Rudolf pl. Bürkl. Cesar je poveril poveljniku 42. domobranske pehotne brigade, generalnemu majorju Albiziju Podhajsky, poveljstvo 21. domobranske pehote divizije.

Pomoč Francije in Rusije za Srbe.

Kolin, dne 4. januarja.

Kolinski list „Kölnische Zeitung“ poroča iz Sofije: Čez Solun se spravljajo redno francoske, po Donavi pa ruske pošiljatve za Srbijo. Francoske topove spremljajo francoski artileristi.

Rusi pošiljajo Srbiji pomoč.

Iz Galaca na Rumunskem se z dne 29. decembra poroča: Danes popoldne ob treh se je peljalo mimo našega pristanišča s topovi naložena ruska ladja „Grof Ignatiev“. Ruska bojna ladja je spremljala večje število z orožjem, municijo in z vojniki naloženih ladij. Četrto ure pozneje se je peljala mimo ruska ladja „Serbia“, ki je tudi vozila municijo za Srbijo.

400.000 srbskih uniform zaplenjenih.

Švicarski list „Baseler Nachrichten“ poroča: Pri neki izvozni tvrdki v Turinu na Italijanskem je bilo zaplenjenih 400.000 uniform, ki so bile namenjene za Srbijo. To se je izvršilo na podlagi prepovedi izvoza sukna.

Srbski prestolonaslednik pri ujetnikih.

Rim, 3. januarja.

Listi poročajo iz Niša: Prestolonaslednik princ Aleksander je obiskal ujele avstro-ogrške častnike in se je delj časa mudil med njimi.

Naši zrakoplovci nad Črnogoro.

Ruski list „Novo Wreme“ poroča, da so avstrijski zrakoplovci metali istočasno bombe na Cetinje, Nikšić in na Bar. Črnogorci nameravajo zato kakor proti odredbo zopet obstreljevati trdnjavo Kotor in okolico.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 5. januarja.

Po ponesrečenih splošnih napadih združenih angleško-belgijsko-francoskih čet na nemške postojanke, so nastale na belgijsko-francoskem bojišču skrajno slabe vremenske razmere, ki ovirajo vsako večje podvzetje na bojiščih. Vojniki morajo prestatati brozne težave in število bolnih vojakov narašča v nedoglednost. Francija ima sedaj razven 400.000 mož rezervnih čet, ki pa še niso popolnoma izvežbane, takorekoč vse pod orožjem in še celo vse svoje afrikanke rezerve in Amanite iz Azije je poslala na bojno črto. Francija je dozdevno s svojimi močmi za sedaj pri koncu. Drugače je pa z Anglijo, ki pošilja vedno nove čete iz Kanade, Avstralije in iz Afrike na francosko bojišče. Vrhu tega pa še sestavlja 6 novih armad; 3 armade so namenjene za obrambo Anglije same, 3 armade s približno 800.000 mož bo pa poslala, kakor hitro bodo izvežbane, na francosko bojišče. Nemške rezerve so pa itak skoro neizčrpilive.

V očigled tem obojestranskim velikanskim naporom ni upanja, da bi prišlo v doglednem času v Franciji do odločitve.

Francija kliče zadnje letnike pod orožje.

Curih, dne 4. januarja.

Pariški poročevalec lista „Neue Züricher Zeitung“ javlja, da je poklicala francoska vlada pod orožje letnike 1887 do 1909, ki so zadnji francoski poziv v tej vojni.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, dne 5. januarja.

Na novega leta dan so turške čete zavzele rusko mesto Ardaghana na Kavkazu (južno-izhodno od Batuma), katero leži 80 km od turške meje. Boj za mesto je trajal od 28. decembra do 1. januarja in je bil zelo srđit. Na ruski strani se je borilo samo 4000 mož s 6 topovi in 2 strojnima puškama. To svedoči, da ruska armada na Kavkazu ni posebno številna. Rusi so mesto, predgo so ga prepustili Turkom, zažgali. Uničili so tudi bogate zaloge streliva, orožja in petroleja. Na turški strani so se pri Ardaghanu borili tudi perzijski rodovi. Po zavzetju Ardaghana je Batum še bolj ogrožen in se bo težko držal. Turki so pri Meyanauvabu, 50 km severoizhodno od Saučbulaka v Berzijski Rusiji premagali rusko četo 4000 mož. Rusi so dosedaj na Kavkazu po turških poročilih izgubili 1000 mož mrtvih, 1500 ranjenih in 2000 ujetih, 8 topov in 13 strojnih pušk. Ruski kozaki so na severoizhodnem koncu Urmia-jezera (Perzija) udrli čez turško mejo in so požgali 40 turških vasi.

V Jaffi (Mala Azija) je hotela dne 2. januarja ruska križarka „Askold“ izkrcati ruske vojake. Obrežna straža pa je izkrcanje preprečila. Vođitelji rodu Druzov, Emir Said v Mali Aziji (blizu Svete dežele) je došel v Damask na pomoč Turkom. Z njim je prijezdilo 300 jezdecev. Emir Said ima pripravljenih še 200.000 prostovoljcev, ki bodo šli Turkom na pomoč zoper Angleže. — Afganistanski mohamedanski rodovi se pripravljajo na boj zoper Angleže v Indiji. — Iz turško-angleškega bojišča, kjer se gre za Sueski prekop in Egipt, ni nobenih poročil.

Na morju.

Francoske ladje bodo odplule iz Adrije?

Rim, dne 4. januarja.

Admiral Lapeyrere, poveljnik francosko-angleškega vojnega brodograja v Adriji je odredil, da njegovo brodograjo radi nevarnosti pred avstrijskimi podmorskimi čolni, odpluje iz Otrantske morske ožine. Napad na boko kotorsko bodo Francozi odložili do spomladi. Napad na Kotor bi se naj spomladi posebno z Lovčena pričel z vso srđitostjo in se tako izšla pot v Kotor tudi s suhe strani. Gora Lovčen je sedaj vsa v ledu in snegu.

Naš cesar in sv. Oče.

Papež Benedikt XV. je poslal dne 31. decembra 1914 našemu cesarju sledečo brzojavko:

Zaupajoč v čustvo krščanske ljubezni do bližnjega, ki prešinja Vaše Veličanstvo, prosim Vaše Veličanstvo, da bi končali to nesrečno polno leto in pri-

čeli novo s činom cesarske velikodušnosti, da namreč sprejme Vaše Veličanstvo naš predlog, da bi se med vojskujočimi se državami izmenjali tisti vojni ujetniki, ki so v bodoče za vojaško službo nesposobni.

Njih Veličanstvo naš cesar je odgovoril na papežovo brzojavko dne 1. januarja sledeče: Globoko ginjen od čustva krščanske ljubezni do bližnjega, ki so dale povod Vaši Svetosti za velikodušni predlog, da bi se izmenjali za nadaljno vojaško službo nesposobni vojni ujetniki, sem brzojavno zaukazal mojemu poslaniku pri sv. stolici v Rimu, naj sporoči kardinalu-državnemu tajniku, da se moja vlada strinja načeloma prav iz srca s tem ljubezni polnim predlogom ter da bo čim prej stopila v pogajanja z državami, ki pridejo v poštev, da se predlog Vaše Svetosti dejansko izvrši.

Izmenjava težkoraženih vojnih ujetnikov.

Berolinskemu listu „Lokalanzeiger“ se poroča iz Geneve: Mesto Geneva bo določeno kot sred šče za izmenjavo ujetnikov, ki so za vojaško službo nesposobni. Prvi vlaki se že pričakujejo v teku enega meseca. Med Nemčijo in Anglijo je po poročilu lista „Frankfurter Zeitung“ prišlo baže že do tozadevnega sporazuma. Švica je prevzela posredovanje. Med Francijo trajajo pogajanja dalje. To je velik uspeh papeževe politike.

Bolgarija in Rumunija nočeta z Rusijo.

Sedaj tudi ruska javnost priznava, da dolgotrajna snubitev pri Bolgariji in Rumuniji ni imela nobenega uspeha. Bolgarija čaka na ugoden trenutek, da si vzame Macedonijo in pri tem bi jo rusko prijateljstvo samo oviralo lahko. Rumunija pa savi večje zaupanje na svojo zvezo z Italijo, kakor pa na prijateljstvo z Rusijo, o kateri tudi v Rumuniji ne upajo več tako splošno kot začetkoma, da bo zmagala. Med Rumunijo in Bolgarijo vlada prijateljsko razmerje. Sodi se, da je Rumunija dovolila Bolgariji, vzeti si Macedonijo, le v stari Srbiji ne sme prodirati. Razmerje Grčije do Rumunije in Bolgarije postaja vedno hladnejše. Ravnanje Grčije proti Avstriji pa naravnost vpije do neba po maščevanju. Vsa Avstrija bi bila vesela, ako se nam kedaj posreči vzeti za hrbtnim Grkom Solun, da vsaj nekoliko kaznujemo njihovo sovražstvo.

Japonci ne pridejo.

Lsti poročajo iz Tokia:

Na merodajnem mestu se označujejo vse vesti, da bi se odposlale japonske čete na evropska bojišča in da bi služili japonski častniki pri ruski artileriji, na Poljskem, kot napačne. Japonski častniki so samo kot vojaški gostje navzoči pri ruski armadi. Japonska se je udeležila vojske, da izpolni svojo zavezniško dolžnost napram Angliji, ki ji je naložilo edino sodelovanje za interese na Daljnem vzhodu, ne pa na evropskih bojiščih. Japonske čete ne bodo služile za dnino v Evropi. Ker je sedaj Kiaučau v japonskih rokah in nemške ladje v Tihem in Atlantskem morju uničene, oziroma razorožene, je vloga Japonske v vojski izvršena. Japonska sedaj mirno in potrpečljivo čaka konca splošne vojske.

Razne novice.

Naročajte „Slovenskega Gospodarja“.

»Slovenski Gospodar« je zdaj najbolj razširjen slovenski list na Štajerskem. Taka se ga vsak teden 18000 izvodov. V zadnjih treh mesecih je pridobil nad 4000 naročnikov. To je najbolj dokaz, kako priljubljen je »Slovenski Gospodar«. Zato pa, somisljeniki na delo, da se ob novem letu zviša število na 20000! Priporočajte vsod naš list. »Slovenski Gospodar« stane celo leto 4 K, pol leta 2 K, četrt leta 1 K; za Nemčijo stane celo leto 6 K; za Ameriko pa 8 K. Položnice in nakaznice naj se natančno tako izpolnijo, kakor je opisano na kolektarju, ki smo ga svoj čas priložili »Slovenskemu Gospodarju«. Ne pozabite napisati, ali ste nov, ali star naročnik!!

* Najsvetejšemu Sreču! Meseca junija 1899 se je ves katoliški svet posvetil Jezusovemu Sreču. K temu velikemu in osrečevalnemu činu ga je vspodbudil papež Leon XIII., ki je v ta namen dne 25. maja 1899 izdal o najsvetejšem Sreču prelepo okrožnico. V tej proslavlja najsvetejše Sreče kot znamenje zmage in miru s temi besedami: Ko je v prvih časih krščanstva vzdihovala Cerkev pod jarmom cesarjev, se je na nebu prikazal mlademu cesarju Konstantinu sveti križ kot znamenje in obenem kot vzrok velike zmage. Pred našimi očmi glejte drugo, srečo obetajočo božje znamenje: najsvetejše Sreče Jezusovo, nad katerim se vzdiga križ, ki se blišči v plamenu ljubezni. Vanj moramo staviti vse svoje upanje; od njega moramo izprositi in pričakovati zveličanja sveta. Ob zatonu preteklega stoletja so bile zapisane te besede. Njihova veljava se ni samo ohranila dosedaj, temveč je v

današnjih dneh narasla, se razširila in povečala. Evropa je čeli pod jarmom vojske. V teh težkih dneh bliski in žari pred našimi očmi kot edino, srečo in zmago obetajočo znamenje, Gospodovo Sreče. Zatecimo se k njemu v duhu pokore in zadostitve. Vojskin čas je spokorni čas. Dajmo najsvetejšemu Sreču zadoščenje za greh. Zakaj iz greha se je porodila svetovna vojska. Stavimo v to božanstveno znamenje miru vse svoje upanje. Sreče Jezusovo bo, kakor molimo v njegovih litanijah, naš mir in naša sprava. Naj brani in vodi do zmage našega cesarja, njegovo junaško armado in našo domovino! Gospodovemu sreču, ki je bogato za vse, ki ga kličejo, priporočajmo tudi prav iz srca svoj majhen in beden slovenski narod. Drugi slovenski katoliški shod v Ljubljani leta 1900 je postavil na čelo vsem drugim resolucijam ta prvi sklep: »Slovensko ljudstvo, zbrano ob koncu 19. stoletja na drugem slovenskem katoliškem shodu, se klanja Kristusu, nesmrtnemu kralju vseh vekov, in se posvečuje v XX. stoletju njegovemu presv. Sreču. Prihodnjo nedeljo, dne 10. januarja, se bo v naši škofiji ta posvetitev obnovila. Stariši bodo najsvetejšemu Sreču izročili sebe in svoje otroke, možje in žene poleg sebe tudi zakonskega druga. Mladina in otroci bodo svoja mlada in iskra srca poklonili v dar Zveličarjevemu Sreču. Posebno plantiča bo molitev, s katero bodo domači na bojišču vojskujoče se svoje, mladeniče in može, izročili najsvetejšemu Sreču. Ves narod bo prihodnjo nedeljo posvečen Gospodovemu sreču. Sreče našega naroda bo naslednjo nedeljo utripalo ob Zveličarjevem sreču. Presveto Sreče bodi kralj in središče naših src! Ti, ki si zveličanje v tebe upajočih, sprejmi in otni naš narod! Doslej Ti je bil zvest, zanaprej bo ves Tvoj. Sprejmi v svojo zaščito tudi vse naše krščanske organizacije, da jih ne zatre časa nevarnost in pogibel. Pod svoje varstvo vzemi naše katoliške časopise, ki je in bo iz Tebe črpalo svojega duha, svojo moč in ljubezen!

„Sliši nas, nebes Gospod, varuj Ti slovenski rod. Naj ljubezni Tvoje vžgan bo na veke Tebi vdan. Pomočnik mu vedno bodi, ga do prave sreče vodi!“

* Novoletni sprejem pri škofu. Na novega leta dan 1915 so se našemu g. knezoškofu poklonili zastopniki raznih katoliških društev in mnogoteri odlični posamezniki ter so jim z novoletnimi čestitkami izrazili svojo vdanost in spoštovanje. Ob 11. uri dopoldne je bila sprejeta mariborska duhovščina. V njenem imenu so g. stolni prost v daljšem nagovoru želeli Nadpastirju moči in blagoslovu za nadaljnje truda in odgovornosti polno delo. Gospod knezoškof so odgovarjal omeniti najprej žalost, pa tudi vesele dogodke starega leta, v katerem se je v naši škofiji prav vsled grozne vojske v duhovnem oziru zgodilo mnogo koristnega, svetega in dobrega. Potem so opominjali, da se naj pri vsem, kar bo prišlo novo leto, bodisi žalost ali vesele, v dajo v voljo božjo, brez katere se nič ne zgodi. Zlasti naj nam vsi dogodki služijo v to, da bomo posvečevali — s samega sebe z vestim izpolnjevanjem stvarniških dolžnosti, bližnjega pa s tem, da ga bomo odvrčali od hudega in vodili k dobremu. To namreč je volja božja, vaše posvečenje. (I. Tes. 4, 3). — Nato so gospod knezoškof še tudi izrekli svojo zahvalo vsem, ki so se jih ob 25letnici škofovanja navzle odpovedi zunanjih slovesnosti vendar spominjali v čestitkah in v molitvah, ali pa so prispevali k dragocenim, jim izročenim darovom, nadalje so izpodbujali duhovnike k slovstvenemu delu ter končno podelili vsej duhovščini nadpastirski blagoslov. — Bog daj, da bi bilo leto 1915 leto blagoslova in mira!

* O našem cesarju. »Nationalzeitung“ iz Berolina objavlja razgovor njenega sotrudnika s članom naše cesarske hiše, nadvojvodo Franc Salvatorjem o organizaciji bolniške postrežbe. Tekom razgovora je dejal nadvojvoda: Vladar se počuti izvrstno. Res, prav čudno! Tek ima izvrsten in sploh je zdravje vladarjevo boljše nego kdaj. Od 4. ure zjutraj sedi za mizo kakor poprej in rešuje vladarske posle. Vladar je samoobsebi umevno resen, vendar pa tako miren in tako trdno zaupa v Boga in zmago, da je res čudovito. »Mi moramo vstrajati«, pravi cesar, »in bomo tudi z božjo pomočjo vstrajali.“

* Darovi za vojaško božičnico naših domačih polkov. »Vojaški dan« na Štajerskem imel je izvanredno ugoden uspeh. Svota 200.000 K, ki je preostala pri nakupu darov za vojaško božičnico se bo uporabila za podporo vdov, sirot in invalidov 3. armadnega zbora. Darovi, ki jih je nakupil štajerski odbor, kateremu je predsedoval lastnik gradu Vurberg pri Ptuj, grof Maks Herberstein, in so bili pomnoženi z darovi graškega c. kr. namestništva, graškega »jesenskega sejma«, darov iz Spodnje Štajerske, Kranjske, Koroške in Primorske, so se spravili v 35 železniških vozov. Ko je vlak z darovi došel na končno postajo pred Karpat, so spravili vse blago v 15 avtomobilih, kateri so zadržali darove v bojno črto k našim polkom. Odnos darov na bojišče so vodili posebni vojniki in drugi pooblaščenici. Pot je bila za avtomobile posebno težavna, ker so bile ceste na bojišču vsled slabega vremena v skrajno slabem stanju. Kljub temu se je posrečilo, da so prišli božični darovi še pravočasno na bojišče. Predmeti zoper mraz, ki se niso rabili, so se na željo vojaških poveljnikov shranili v posebna skladišča za čas, ko bo nastopilo zopet bolj mrzlo vreme. Udeleženci, ki so spremljali vlak, so imeli priliko, da so videli del bojišča v Karpatih, kjer je sovražnik razdril mostove, podrl hiše in oropal tr-

govine. Vsi udeleženci so občudovali vzoren ed, ki je vladal pri vseh vojaških oddelkih, vstrajnost in velikansko podvzetost naših čet. Čudili so se, kako dobro čete izgledajo. Posebno priznanje zaslužijo naši črnovojniki in rezervni častniki, kar priznavajo tudi vsi aktivni častniki. Junaštvo našega 3. armadnega zbora zasluži v sedanji vojski posebno častno mesto. Velikanska je bila naloga, katero je naš armadni zbor vršil v nekaterih bitkah in je svoje najskrajnejše sile izpostavil v ljutih borbah za brambo domovine.

* Odlikovanja pri naših domačih polkih. Z redom železne krone III. razreda za junaško zadržanje pred sovražnikom sta odlikovana podpolkovnik Franc Hosser 47. pešpolka, službojoč pri 87. pešpolku, in stotnik Viljem Mediens 87. pešpolka. — Z vojaškimi zaslužnimi križcem z vojnim okrasom istotnika Anton Kos in Rudolf Schnitzler, oba pri 87. pešpolku, in nadporočnik Karol vitez Koepl 87. pešpolka. — Z duhovniškim zaslužnim križcem II. razreda na belo-rudečem traku vojni kurati dr. Franc Kulovec 17. pešpolka, Bazilij Pelech 89. pešpolka in Jožef Gasser 4. pešpolka. — Cesarsko pohvalno priznanje so prejeli: poročnik v rezervi dr. Karol Erich 87. pešpolka in polkovni zdravnik 87. pešpolka dr. Jurij Kressak ter stotnik Adolf Vodopivec 47. pešpolka. — S srebrno kolajno II. razreda za hrabrost so odlikovani: praporščak Rudolf Bilzer, nadognjičar Karol Steiner, četovodja Janez Starzacher, rezervni četovodja Frano Lešnik, korporal-tit, četovodja Brumen Palme, korporali: Valentin Arrich, Ignac Lindbichler, rezervni korporal Vaclav Schichor, nadtopničar Janez Peturnik, topničarji Janez Krammer, R. Osterer, rezervni topničarji Anton Dočl in Ljudovik Novak, vsi od 3. gorskega topničarskega polka, ter Franc Pollak, stražmojster od 5. dragonskega polka. — S srebrno kolajno I. razreda za hrabrost so pa bili odlikovani: narednik Janez Leskošek, orožni mojster Janez Srebotnik, četovodje Franc Kasha, Franc Leskošek, Martin Podvican, Franc Wagner, rezervni četovodja J. Jurčičan, korporala Angelo Mian in Jakob Šturbej, vsi od 87. pešpolka. — S srebrno kolajno II. razreda za izkazano hrabrost so bili odlikovani: narednik Jožef Strelec, četovodje Martin Fras, Anton Sikošek, Janez Smalich, Jožef Urbanel in Jožef Zel, korporala Jakob Plejšek in Franc Vrtič, fraftarji Franc Geršak, Šimon Hren in Jožef Kragl ter pešec Anton Kunšek, vsi od 87. pešpolka. — Pohvalno priznanje so prejeli: od vrhovnega poveljstva balkanske armade v priznanje hrabrega zadržanja pred sovražnikom: štabni narednik Franc Urh, narednik Franc Rajovec, četovodje Martin Bočko, Franc Emeršič, Janez Ilias, A. Spindler, četovodje v rezervi Jožef Kaučič, Alojzij Rakuša, korporali Janez Avšec, Anton Deželak, Jurij Ferlin, Maksimilijan Habine, Šimon Merčnik, Rudolf Lesjak, Jurij Sekirnik, Janez Tkalcich, Fran Vidrih, Martin Žuraj, fraftarji Fogel, Franc Pavlič, Franc Rusker, Jožef Škarlovnik, pešci Martin Belšak, Peter Kancin, Anton Pesko, Matija Vraz, Alojz Žabar in trobentač Jožef Koneč, vsi od 87. pešpolka. — S srebrno kolajno I. razreda za izkazano hrabrost je bil odlikovan narednik 26. domobranskega pešpolka Alojzij Povelar.

* Č. g. Januš Golec, kurat na bojišču, ki je bil zavoljo svoje hrabrosti in požrtvovalnosti odlikovan, je č. g. dr. Hohnjecu pisal dopisnico, na kateri piše: »Hvala za častitke. Vesele praznike in novo leto vsem častitim gospodom. Rana mi je zacelila. Nas muči slabo vreme in uši.«

* Vojni kurat Pavel Žagar, sedaj v Karpatih, piše dne 27. dec. l. l. svoemu bratu: Dne 24. decembra smo se začeli umikati pri Dukla-Jaslo, najbrž, da bi zvalili Ruse v Karpate, kjer je dobijo Rusi mnogokrat prav pošteno po grbi. Na sveto noč smo imeli v nekem gradu polnočnice in dopoldne še dve sv. maši. Tičimo v veliki šoli in spimo na trdih skopih. Edino dobro je, da imamo kuriva dovolj. Gospod Franc Kompolšek, kurat, si je zlomil levo roko, ker je padel s konjem vred. V 4 tednih je zdrav, sicer je pa še zmirom dobre volje.

* Z gališkega bojišča je pisal g. profesor Janez Ev. Kociper, c. in kr. vojni kurat (dežel. nobramb. pešp. 26, vojna pošta št. 48) dne 19. decembra 1914: »Ekseleucia, premišljivi knezoškof! Iz severnega bojišča, iz prav kočljivega in opasnega položaja, daleč od vsakega prometa, si vdano podpisani, usoja, želeli vesele božične praznike in srečno, milosti polno novo leto, ki nam naj prinese zaželen mir!« — Dopisnica je došla v Maribor šele 4. januarja 1915.

* Junaški slovenski dragonci. »Reichspost« poroča: Patrulja 5. dragonskega (našega domačega) polka, sestojeca iz štirih mož pod vodstvom poročnika Gratzija pl. Wardengga, je naskočila močno rusko predstražo ter ujela 43 Rusov, ne da bi sama trpela kakršnokoli škodo.

* To so Štajerci! Železniški poduradnik iz Šibenika, Karol Seničar, doma s Slovenskega Štajerskega, je odlikovan s srebrno kolajno I. razreda za hrabrost. Seničar je namreč sredi najljutejšega sovražnega ognja namestil v bosenski Rači telefonsko zvezo in jo hrabro branil pred močnejšim nasprotnikom.

* Pet sinov v vojsko je poslal kmečki posestnik A. Povše iz Brnice pri Hrastniku. Od teh je že eden mrtev in najmlajši (Pavel) ujet v Nišu na Srbskem. Ostali trije se še baže dobro drže.

* Zdrava in čvrsta sta še na severnem bojišču Alojz Stuhec, doma iz Stare vasi na Murskem polju,

* **Zdrava in čvrsta** sta še na severnem bojišču Alojz Stuhec, doma iz Stare vasi na Murskem polju, ter Lovro Vanberger, doma iz Mursčaka pri Kapeli. Imenovana pošiljata znanec bojiščne ter noveletne pozdrave in si naročata „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo“.

* **„Čeravno puške pokajo, Slovenci se ne ustrašimo.“** Tako piše črnovojnik, doma od Sv. Križa nad Mariborom, svojih dobrotelci, ko se poslavlja od doma in se približuje na vojsko. Črnovojnik izi je svoje misli ob slovesu v kletici in jih pošal domov. Žal, da radi pomanjkanja prostora pesni ne moremo objaviti. Iz nje odseva, da se slovenski korenjaki ne bojijo, iti v hudi zmi borit se za dom in cesarja zoper mnogo močnejšega sovražnika.

* **Dušo mrzlo bom ogreval.** Pismo, pisano od vojaka Matjaža Magdiča iz Mekotnjaka pri Ljutomeru, ki je v ruskem ujetništvu v mestu Kovrov. Prav pristržno Vas pozdravlja tisti, na katerega mislite, da ga krije že črna zemlja ruska. Dragi moji! Zadel me je dne 21. novembra, ob pol devetih zjutraj ruska krogla na glavi in za las je manjkalo, da me ni ubilo. Krogla je priletela po bradi proti prsom. Vendar mi drugega ni storila, kakor meso mi je do kosti presekal. Čudno se mi je zdelo, da me ni ubilo, ker je imela krogla proti mojim prsom ravno smer. Bil sem pač z božjo pomočjo obvarovan. Najhujše mi je to, da sem bil ravno med tem časom ujet in sem sedaj ruski ujetnik v mestu Kovrov. Ljubi stariši! Želim Vam pa vsem skupaj vesele božične praznike, da bi jih zadovoljni obhajali. Želim Vam tudi srečno in veselo novo leto, da bi Vam prineslo blagoslov, nam pa kakšno olajšanje ali odrešenje. Jaz sem še drugače popolnoma zdrav. Upajte tudi z menoj, kakor tudi jaz upam prestati vse križe in težave in enkrat nekaj boljšega doživeti; če ne na tem svetu, pa nad zvezdami, kjer je vsega trpljenja konec. — Otožno bom popeval, — Dokler ne poči to srce; — Jim dušo mrzlo bom ogreval — In sebi bom hladil gorje. — Še enkrat srčne pozdrave od mene čez daljne hribe Vam in pa vsem znanec!

* **Najmlajši vojak naše armade.** Ogrski dopisniški urag poroča iz Prage: Najmlajši vojak naše armade spada k garniziji v Hebu. Fant je star 14 let in se je javil prostovoljno pri graškem 3. domobranskem pešpolku. Po izvežbanju je odšel s polkom na bojišče, se udeležil bitke pri Grodeklu in se pozneje ob prvem obleganju Przemysla odlikoval tako, da je bil imenovan za podčastnika. Z bajonetnim vbodom na levi roki in šrapnelskim strelom v levi nogi so prepeljali mladega vojaka v bolnišnico v Hebu in ga, dokler popolnoma ne okreva, dodelili tamošnji garniziji.

* **Gospodična desetnik.** Na dunajskem kolodvoru je pred nekaj dnevi vzbudila splošno pozornost deklica, ki je prišla z južnega bojišča. Deklica je bila v vojaški vojni bluzi in s čepico naših vojakov. Bila je 27letna na južnem bojišču splošno znana Marija Bognarjeva. Na južnem bojišču je v bojni vrsti oskrbovala ranjene vojake in jih prepeljevala na obvezovališče. Vsled velikih zaslug je dobila naslov in čast desetnika. Gospodična Bognarjeva je bila trikrat ranjena.

* **Zenske kot špioni.** Uradno se razglša: Javnost se opozarja, da uporablja sovražno inozemstvo pogosto za ogleduško službo na železnicah brez kakkega spremstva potujoče, navidezno popolnoma nesumljive ženske. Take ogleduhinje, večkrat mlade, lepe in elegantno oblečene osebe, se pririnejo med vožnjo po železnici do vojaških krdel, poizkušajo doganiti, odkod prihajajo in kam so namenjena, h katerim oddelkom spadajo in v koliko je nadomestno moštvo izurjeno, izkratka poizkušajo nabrati raznovrstne vojaške poizvedbe, kojih izdajanje zamore imeti za lastno vojsko najškodljivjše posledice. Povdarja se, da je podajanje katerikoli si bodi vojaških podatkov nepoklicanim prepovedano, da se pred neprevidnim govorjenjem vpričo neznanec svari in da je brezpogojna dolžnost vsakega, naj bo vojak ali ne, sumljive osebe takoj ovaditi (poveljstvu železniške postaje, železniškemu osebju, policijskim organom), oziroma tem osebam — če bi hotele pobegniti — beg zaupati in najbližji civilni ali vojaški oblasti izročiti.

* **Strašno bojno orožje.** Norveški inženir Aasen je baje znašel strašno bojno pripravo, ki bo lahko igrala v vojni jako važno ulogo. Možgo je, da ta stroj vojne celo popolnoma prepreči. Pripravo je mogoče čisto lahko prenesti na veliko daljavo in jo umestiti povsod v zemlji. Električen tok jo spravi v delovanje. Za ta stroj je Aasen iznašel tudi posebno razpočilno snov, strašnejšo kot dinamit ali nitroglicerina. Izstreljeni projektili usmrte vse okrog sebe in tudi, če so leteli na oddaljenost 400 m, imajo toliko moči, da ubijejo človeka. Stroj, ki ni posebno velik, puške ne morejo uničiti. Ako bi prišla armada blizu, je treba spojiti električen tok in stroji bi začeli delovati. Cela armada v krogu 600 m bi mogla biti pobita, ako bi se približala mestu, kjer je postavljenih dvoje ali troje takih aparatov. Tajno je še doslej, kako je bila iznajdba izgotovljena. V uporabo bo dana samo Norveški. Francoski mehaniki in inženirji so poskušali stroj jako podrobno, toda na ti niso mogli, kako je sestavljen. Iznajditelj je izjavil, da sme biti stroj več let v zemlji in da ga je mogoče uporabiti kadarkoli.

* **Sneženi plaz zasul 7 italijanskih vojakov.** Iz Milana se poroča, da je v nedeljo, dne 3. januarja, zjutraj ob avstrijski meji blizu mesta Tionezza v italijanski pokrajini Vicenza sneženi plaz zasul šest italijanskih vojakov in enega častnika. Mrličev niso

mogli izkopati.

* **Kolera.** Uradno se poroča, da sta se v ponedeljek, dne 4. januarja, pojavila v Celju dva slučaja kolere. Zbolele so osebe, ki so se vrnile z bojišča.

* **Ceneja vožnja za osebe, ki obiskujejo ranjence.** Kakor zna o, je c. kr. železniško ministrstvo dovolilo sorodnikom, ki bi željo obiskati svoje, v vojni ranjene ali obolele sorodnike, pri vožnji po železnici 50% popusta. K tej naredbi je polasni, da velja le za one ranjence in obolele avstrijske bojovnike, ki se zdravijo v teritoriju avstrijske ali nemške države. To velja tudi za sorodnike, ki bi se hoteli udeležiti v teh državah pogreba svojcev. K sorodnikom so všteti tudi zaročenke (neveste) obolelih, ranje in umrlih vojaških oseb. Istotako imajo pravico do 50% popusta vožnje vse one ženske, ki dokažejo, da nameravajo kakega obolelega ali ranjenega avstro-ogrskega vojaka obiskati z namenom, da se tam naglo poroče.

* **Povišanje cene suknja.** Zveza nemških veletrgovcev s suknom poviša od dne 10. januarja nadalje cene suknja za vsaj 10%.

* **Mala Nedelja pri Ljutomeru.** V ruskem ujetništvu se nahaja posestnik Lovrenc Špindler, načelnik tukajšnje podružnice štajerske kmetijske družbe. Kot deseti k 87. pešpolka se je bojeval proti Rusom.

* **Gornja Gorica pri Crkovecih.** V pretečenem tednu je umrl tukaj po kratki bolezni dober in blag mož Jožef Celofuga. Bil je skozi več let naročnik in prijatelj „Slovenskega Gospodarja“. Mož je prestal mnogo gorja in bridkosti v življenju. Preteklo leto so si v vojno, se loti za domovino in cesarja trije njegovi sinovi in 2 zeta. Stiri so bili že ranjeni, a eden je še zdrav. Pri cerkvi in na pokopališču so mu zapel cerkveni pevci dve žalostinki: Sveti naj mi več na luč! Vidimo v raju večerem se nad zvezdami.

* **Prihova.** Dne 29. dec. je sušica pokosila 24-letno ženo Marijo Matko, ki se je še le v februarju 1914 poročila s cestarjem Alojzijem Matko. Zadnji je v boju proti Rusom že od začetka vojske. — Bog ga tolaži!

* **Prihova.** Nekateri naši vojaki še niso bili — hvala Bogu — nič ranjeni. Drugi so pa že ozdraveli in šli zo et v boj. Ujet je Rukovnik iz Verholi, ki se nahaja v Elabugi na Ruskem. Junaške smrti za domovino sta umrli Brglez iz Jermen in Gašar Fijavž iz Dobrovo.

* **Verholje pri Konjicah.** Izmed 35 poljskih begunccev jih je 25 grško-katolikov, 9 pa rimsko-katolikov.

* **Konice.** Zdrava kri — junaški fant. Posestnik v Novivsi št. 11 Franč Arbeiter in Marija roj. Železniger, p.d.m. Derna, imata 5 fantov-sinov, ki so vsi v vojski: Franč, Anton in Jožef so v Galiciji, Alojzij je v Srbiji in je zdaj v bolnišnici, najmlajši Jurij na je pri topničarjih v Belgiji. Tudi dva Derna kova zeta sta v slavni avstrijski armadi. Čast taki slovenski hiši!

* **Celje.** Na Miklavškem hribu pri Celju je umrla gospa Marija Borna, bišna posestnica, v 59. letu starosti. — V soboto je došel s severnega bojišča transport 348 ranjencev. Spravili so jih v razne celjske bolnišnice.

* **Celje.** V petek, dne 1. januarja, ob 9. uri je bil na tukajšnjem kolodvoru zaposlen železniški uslužbenec Iganc Supančič s premikanjem železnih vozov. Pri tem je pa prišel tako nesrečno pod kolesa železniškega voza, da mu je otrgalo obe nogi in pa glavo. Bil je pri priči mrtev.

* **Iz Jurklostra.** Sejem na Laškem dne 31. decembra se je lebošno obnesel. Znan živinorejec v Jurklostru je na svojem posestvu v lastnem hlevu odgojil vola, katere je prodal na tem seimu za 1460 K.

* **Občina Smolinci** je do sedaj nabrala za avstrijski Rudeči križ 16 K 47 v, in iz blagajne 4 K, skupaj vpostala torej 20 K 47 v. Iskrena zahvala vsem občanom, ki so pobirali in darovali za avstrijski Rudeči križ in za naše slovenske vojake! Vse za vero, dom, cesarja!

* **Za vojaško božičnico.** Miloš Šmid, Solčava, poslal 90 K, nabrala Jerca Vrnik od mladeniške in dekliške Marijine družbe. Hvala!

* **Pogrešajo se:** Franc Hanžekovič, vojak 26. domobranskega pešpolka, 4. stotnije, vojna pošta št. 48, se pogreša že od 29. septembra. Če kdo kaj ve o njem, naj poroča Jožef Hanžekovič v Fohndorfu št. 218, Gornje-Stajersko. Na isti naslov naj se tudi poroča, če kdo kaj ve o Jožetu Vinder, pešcu 31. pešpolka. Pogreša se že od 9. oktobra. — Pogreša se Iv. Pregl, pešec 87. pešpolka, 8. stotnije. Zadnjič je pisal 24. avgusta. Kdor kaj ve o njem, naj blagovoli to sporočiti nefrankirano na naslov: R. Ivanuš, Struga pri Dobrempolju, Kranjsko. — Pogreša se Anton Krnjčič, infanterist 87. pešpolka, 2. stotnije, vojna pošta št. 73. Ako kdo ve kaj o njem, kje da se nahaja, se uljudno prosi, da to sporoči njegovim sestri Tereziji Krnjčič, Razbor pri Slovenjgradcu. — S severnega bojišča se pogreša že od 26. avgusta Rok Božič, infanterist 87. pešpolka, 7. stotnije. Tovaži, ki morda kaj vedo o njem, se prošijo, da to blagovoli naznaniiti njegovemu očetu: Matija Božič, Salinci, pošta Križevci pri Ljutomeru. — Že od 25. avgusta se s severnega bojišča pogreša Jurij Gril, rezervni infanterist 47. pešpolka, 12. stotnije, vojna pošta št. 73. Mogoče da zna kateri njegovih tovarišev, kaj se je z njim zgodilo. Prosim uljudno, naj mi sporoča: Uršula Gril, Ptujška cesta št. 85, pri Mariboru. Vse stroške mu dragevolje povrnem. — Jožef Vrtič v Selcih, župnika Sv. Rupert v Slov. gor., infanterist 87. pešpolka, 7. stotnije, vojna pošta št. 73, se pogreša. Če je komu kaj znano od njega, naj naznani Mariji Vrtič v Selcih, pošta Sv. Lenart v Slov. gor. — Pogreša se Jurij Leskovar, pešpolk št. 47, 4. stotnija, vojna pošta št. 73, doma od Sv. Martina na Pohorju. Ker se o njem nič več ne sliši že od 3. septembra, se prošijo njegovi vojni tovariši, če kaj vedo o njem, naj to naznaniijo njegovi ženi Mariji Leskovar v Kalši, pošta Slov. Bistrica. — Kje se nahaja Franc Cesar, vojak 87. pešpolka, 4. stotnije, doma iz Novcevkve pri Celju? Odgovor se prosi na naslov: Miha Senegačnik, pošta Vojnik pri Celju. — (Kje se nahaja Vincenc Korošec, pešpolk št. 87, 3. stotnija, 4. vol, vojna pošta št. 73? Odgovor na naslov: Ana Korošec, Prečelinci, Mala Nedelja. — Pogreša se vojak Ludovik Šrol, pešpolk št. 87, oddelek strojnih pušk št. 3, vojna pošta št. 73, doma v Kuršencih, pošta Mala Nedelja pri Ljutomeru. Bil je dne 26. avgusta v

boju pri Llovu in od tistega časa ni nobenega poročila več o njem. Prosim njegove tovariše ter sobojevnike, ako je kateremu kaj zanesljivega znano o njegovih usodi, naj blagovoli to sporočiti njegovi materi Mariji Šrol v Kuršencih, pošta Mala Nedelja pri Ljutomeru. — Če kdo kaj ve, kje se nahaja Anton Pačnik, rezervist 87. pešpolka, 14. stotnije, vojna pošta št. 24? Bil je na srbskem bojišču in od septembra ni nobenega poročila več od njega. V vojnih izkazih je, da je ranjen, a na pisma ni nič odgovoril. Če kdo kaj zanesljivega ve o njem, je prošem, da naj to sporoči njegovi ženi Mariji Pačnik, Zeče, pošta Konjice. — Pogreša se prostak 26. domobranskega pešpolka, 8. stotnije, Jožef Senica, vojna pošta št. 48. Tudi ga ni v nobenem seznamu izgub. Če bi mogoče kateri njegovih tovarišev kaj vedel o njem, je lepo prošem, da naznani njegovemu očetu Marku Senica, posestniku, Rudnik, pošta Jurkloster.

* **Sv. Marko niže Ptuja.** V nedeljo, dne 10. f. m., popoldne po večernicah, bo občni zbor Bralnega društva Sv. Marko niže Ptuja v Posojilnici. Udeležite se ga mnogoštevilno!

* **Hoče.** Bralno društvo v Hočah priredi v nedeljo, dne 10. januarja, v društveni sobi tridejansko gledališko igrro: „Iz dnevoov skrbi in žalosti, ali: Po mobilizaciji doma.“ Na vsporedu je: petje, govor, deklamacije in igra. Začetek ob 3. uri popoldan in ob 7. uri zvečer. Vstopnina: sedež 50 v, stojišča 30 v. Ker je čisti dohodek namenjen za nakup toplih oblek ubogim vojakom, se vabi na obilno udeležbo. Z ozirom na domoljubni in človekoljubni namen te prireditve se tudi preplačila hvaležno sprejemajo.

* **G. dr. Serravallo,** lekarnar in lastnik firme J. Serravallo v Trstu, je je podaril za vojaške zadeve poleg večjega donarnega zneska 3300 steklenic svojega „Serravallo Kina vina z železom.“ Daroval je tudi za vojaško božičnico 600 l namiznega vina. — Opozarjamo na inserat „Serravallo.“

* **Opozarjamo čitatelje** na inserat „Lysoform.“ Kdor hoče kaj več vedeti o uporabi tega izvrstnega razkuževalnega sredstva, naj si naroči knjigo: „Kaj je higijena“, ki se dobi zastonj in poštine prosto pri kemiku C. Hubmann, Dunaj, XX, Petraschgasse 4. (Mosse.)

Ponedeljkova „Straža“ se tudi v novem letu lahko posebej naroči kakor dozdaj. Samo ponedeljkova „Straža“ stane za celo leto 3 K 20 vin., za pol leta 1 K 60 vin., za četrt leta 90 vin. Kdor hoče torej od novega leta naprej dobivati ponedeljkovo „Stražo“, naj pošlje naročnino po položnici „Našega Doma“, ki smo jo nedavno priložili naročnikom ponedeljkove „Straže“. S to položnico se sme samo poslati naročnina na ponedeljkovo „Stražo“. S to položnico se ne sme poslati denar za noben drug namen. Tudi se ne sme poslati naročnina za ponedeljkovo „Stražo“ obenem z naročnino za „Slovenskega Gospodarja“, ker to dela zmešnjavo. Kdor nima položnice, naj pošlje naročnino za ponedeljkovo „Stražo“ po poštini nakaznici na naslov: Upravištvo ponedeljkove „Straže“ v Mariboru, Koroška cesta 5. Na robu nakaznice naj natančno zapiše svoje ime in bivališče ter še pristavi: Ta znesek je za ponedeljkovo „Stražo“. Ako se bode naročnina tako pošiljala, kakor tukaj zahtevamo, potem bo dopošiljanje ista redno.

Zadnja poročila, došla v četrtek 7. jan.

Pepeževo delovanje za ujetnike in za mir.

Z veliko spretnostjo je posegel sedanji papež Benedikt XV. v razmere sedanjega časa ter začel razvijati na vse strani blagodejno delovanje. Njegovo prvo prizadevanje, da zavlada na bojiščih o Božiču premirje, sicer ni imelo uspeha, ker sta Rusija in Francija odklonili. Njegov drug predlog, da se izmenjajo ujetniki, ki so postali za nadaljno vojskovanje nesposobni, pa je imel popoln uspeh. Vse vojskujoče se države so privolile. Odgovor našega cesarja prinašamo na 4. strani. Rusija je odgovorila, da je car iz spoštovanja pred papežem sprejel njegov presrčen predlog. Srbski kralj je dal sporočiti, da bo Srbija storila, kar bodo storile druge države. Vsi listi pohvalno omenjajo papeževo delovanje.

Toda papež pripravlja že nova posredovanja, posredovanja za mir. Kakor hitro bo prišlo na katerikoli bojišču do odločitve, bo takoj predlagal prizadetim državam, da se začno pogajati za mir. Stopil je v to svrhu že tudi s predsednikom Severnoameriških držav, Wilsonom, v zvezo.

Borba med avstrijsko in rusko artilerijo.

Dunaj, dne 6. januarja.
Avstrijski generalni štab uradno razglša:
Borbe v karpatskem gozdnatem pogorju, ki se že več mesecev vršijo z menjajočim uspehom, se nadaljujejo. Ti boji so vojna podvzeta le majhnega obsega in so večkrat ločeni po dolinah, ki ležijo daleč druga od druge. Zadnje dni je sovražnik, ki je dobil novih ojačenj, poskušal v posameznih dolinah ob gornjih tokih karpatskih rek, z napadi pridobiti novega ozemlja.
Na zahodni strani prelaza Ušzok in v izhodnih Beskidih vlada mir. Na bojni črti severno in južno od reke Visle se je vršil večeraj artilerijski boj med našimi in Rusi.

V zahodni Galiciji.

V zahodni Galiciji na črti Gorlice—Tarnov in na južnem Rusko-Poljskem ob spodnji Nidi so se dne 5. januarja vršili hudi artilerijski boji. Ker

so ostali ruski napadi preteklega tedna brez vsakega uspeha, so spravili na bojišče težko artilerijo, bržkone od oblegavalne armade pred Przemyslom. Sedaj poskušajo vzeti s težkimi topovi naše izborne postojanke ob Dunajecu, Biali in Nidi. Toda tudi mi imamo težko artilerijo, ki Rusom ne bo ostala dolžna odgovora.

Mesto Tarnov zopet naše.

Krakov, dne 5. januarja.

List „Nova Reforma“ poroča, da so avstrijske čete v soboto, dne 2. januarja, po zelo srditem boju zasedle zopet mesto Tarnov. Rusi so imeli pri teh bojih ogromne izgube. Mesto Tarnov leži izhodno od Krakova ob železnici, ki vodi iz Krakova v Przemysl in Lvov.

Nemška armada že 25 km pred Varšavo.

Rim, dne 5. januarja.

Iz Petrograda poročajo tamošnji vojni poročevalci, da stojijo nemške čete že 25 km pred Varšavo in se pripravljajo na obleganje.

Rusi izgubili 1,165 000 mož.

Geneva, dne 6. januarja.

Francoski list „Matin“ poroča, da znašajo skupne izgube ruske armade do dne 22. decembra 1,165 000 mož mrtvih in ranjenih.

Pomorska bitka v Črnem morju.

Iz Carigrada prihaja vest, da se je dne 5. januarja vršila v Črnem morju bitka med 2 turškima in 17 ruskimi ladjami. Podrobnosti o boju še niso znane.

Avstrijci z nova obstreljujejo Belgrad

V Rim so došla dne 3. januarja uradna poročila, ki pravijo, da so avstrijski podonavski podmorski čolni na starega leta dan zopet pričeli s Save in Donave obstreljevati Belgrad. Več krogel se je razpočilo v najbolj obljudenih ulicah. Nekatere hiše so poškodovane. Srbi smatrajo, da pomeni zopetno obstreljevanje Belgrada pričetek novega bojevanja Avstrijcev zoper Srbe. Srbska poročila pravijo, da se tudi na drugih krajih pričakujejo napadi na srbsko ozemlje. Radi tega je srbsko armadno vodstvo odredilo, da se vojaške postojanke ob meji premestijo iz neutrujenih v utrjena mesta.

* **Kranjska dežela se posvetila najsvetejšemu Srcu Jezusovemu.** Kranjski deželni odbor je v svoji seji v ponedeljek, dne 4. januarja, soglasno sprejel predlog, da se posveti kranjsko deželo najsvetejšemu Srcu Jezusovemu. Deželni glavar dr. Šusteršič je poudarjal, da bo ta posvetitev prinesla deželi obilo nebeškega blagoslova. Za predlog sta glasovala tudi zastopnika liberalne in nemške stranke. Posvetitev se je na slovesen način vršila včeraj, dne 6. januarja, po vsej Kranjski.

* **Kmetijska podružnica v Vučji vasi** ima v nedeljo, dne 10. januarja, po rani službi božji v gostilni gđe. Hauptmanove (tik šole) pri Sv. Križu svoj občni zbor.

* **Ogrski minister pri slovenskih ranjenih.** Slovenski ranjenci iz Budimpešte poročajo, da jih je nedavno tega obiskal ogrski domobranski minister general Hazai. Ko se je poslovil od njih, jim je pri odchodu v slovenskem jeziku zaklical: „Z Bogom, živeli!“

Izšel je 1. zvezek

„Domače knjižice“. Krasen vojni roman „Železno leto.“ Naročite takoj, dobite popolnoma zastoj. Poverjeniki določ 10 odstotkov po pustu. Naznanijo naj takoj, koliko izvodov žele zastoj za reklamo. Velik zaslužek, lahko delo! Letno 12 zvezkov, vsak obsega 128 strani in stane samo 30 vin. Založnik dr. Lj. Koser, Juršinci pri Ptuj.

Slovinci pozor Dvonedstropna hiša

z majhnim vrtičem v sredi mesta in blizu frančiškanske cerkve s 7 stanovanji, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Več pove upravništvo pod števil. 482.

Trsje

beli burgundec, pošip laški, rizling, — komap po 14h prodaja Fr. Seršen ml. v Veržuju, p. Križevci (Štajersko).

Pošiljateljji,

ki so v stanu pošiljati surovo maslo, sir, jajca, peru niro in druga živila kakor tudi žito, krompir in stročnice, se iščejo po trgovski posredovalnici

S. Gutstein . . . Dunaj, X, Senefeldergasse 15. — Prevzame v komisijo na lasten račun.

Lep vinograd v Framu na prodaj!

Ker imam preveč vinogradov, prodam vinograd v Črešnjevem Logovjanskem. Novi nasad v najboljšem stanju, ki meri 1 in pol orala, lep sadonosnik, zemlja za vrt in njivo, hiša z opeko krita, v njej prostor za stiskalnice in dvojna klet. Lega je ena najboljših v Framu, vino izobno. Kupec se naj oglasi pisмено ali osebno pri Fr. Muršič, župniku v Framu.

Vsled vojske

nastal invalid Slovenec, brez ene roke, drugače zdrav, ki zna čitati, pa je drugače v vsakem oziru skromen in trezen, dobi primerno službo. — Ponudbe pod naslovom „Invalid“ posterestante, Ljutomer

Ekonom

s prav dobrimi spricvali, primerne starosti, želi primerne službe. Naslov pod „Ekonom 986“ na uprav.

Sprejme

se za s oje fant ali dekle od 14 let naprej pri g. Kramberger M., Jele čje, Pesnica.

Izurjena šivilja

vešča kmečkega dela, išče delo pri kakšni šivilji ali trgovini na deželi, kjer bi delala obleko za na pr. daj. Naslov v upravništvu pod „Šivilja 988“.

Gluhost

šumerje po učesih, a ne pr. rojena gluhost tok iz ušes, odstrani takoj in gotovo Dr. F. Quastler, ev bals. kosm.

olje za sluh »Otikon«
Postavno zavarovano. Vsak dan dobajajo zahvalna pisma. Čudežni uspehi. Cena eni steklenici 3 K Edina založba M. Vetter, Dunaj III. Kubeckgasse 15.

Perl-Kava
iz čistega soja boba, na domestek za bobovo kavo 5 kg, zavitek iz žepnega roba K 4.00 po povzetju. Sant'sa. Kraljevi Vintobradu 1578. Zastopniki se proti visoki proviziji sprejmejo. 2

Učence

iz poštene hiše se sprejme v trgovino s steklom in porcelanom Iv. Kovačič v Radgoni.

V trgovino mešanega blaga, postaršar, se sprejme pidi učence

pr. J. Trnava, Ptujška Gora

Mlajše delavke,
tudi cele družine dobijo d. l. k. t. pomagale pri ravnanju pretekalk v t. alci za platno. Thondorf, Liebenau pri Gradcu. Stacionarja v delarski hiši. 6

V Slivnici
tik cerkve se pr. da hiša z hlevom in vrtom pod ugodnimi pogoji. — H.ša je deljena 10 m nut od postaje O. eh. v. v. — Slivnica. — P. Komar, Slivnica pri Marib.

Trsje na prodaj.
Silvanec, burgundec, gudeč, kraljevina, veliki, vrbošek, vtrizling in mešane od starih vrst. — Cepeljeno na vseh p. p. ročjih podlag. Korenjski od Rip Portalis. Cena po dogovoru. Anton Turin, Globoko, Studenice pri Počjanah. 8

Kuharica

vajena vsakega dela, sem več let služila v županištvu, imam dobra spricvala ter bi prosila v kakem županištvu etatno službo. Naslov v upravništvu pod „Kuharica“.

Sprejem takoj trg. pomočnika in 2 učenca. Jos. Druškovič, Slov. Gradec.

Varstvo zoper koleru in slabemu želodcu je naravni kognak.

Tega, iz lastnega vina destilirane, 12 let star ga kognaka razpošilja v poštah za božičnih 4 steklenicami franko za K 12.10, mlajši kognak, ki čudovito olajša bolečine, ki jih povzroča protin, sredstvo za odganjanje udov, oživlja živce itd. — 4 politrške steklenice K 10.20.

Benedikt Hertl, veleposestnik, grad Golič pri Konjicah (Štajersko).

Posamezne steklenice starega kognaka K 8.10, mladega K 2.55, so v zalogi v Mariboru pri g. Alojziju Qandestu, trgovcu, G. sposka ul. 4.

Radi prekinjenega izvoza

v inozemstvo prodamo in razpošiljamo po zelo nizkih cenah

našo celo zalogo blaga,
da bodo naši r. čni tkalci tudi v bodoče imeli dovolj novega dela. — Blago je garantirano samo naravne barve, brez pogreškov in sicer kausfusi, posteljne preproge, cifri za srajce, bluze etc., bele tkanine, exforti, laneno platno, flaneli, barhenti, modri druk in mnogo drugega blaga

35 do 40 m za 16 kron.

Zveza roč. tkalcev Češka Černa 106 pri Nachodu odd. 58

Dolgost preostankov si lahko vsak sam izvoli. Pri naročilih dveh paketov franko.

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov

ceniki zastoj. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Opočao na drž. žel. št. 2121. 1838 Češko.

Pekovski učenec

se takoj sprejme pri Janezu Turčiču, pekovski mojster, Götting pri Gradcu.

Ure

Točna postrežba
GES. GESTEMP
TRAURINGE
Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnina in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov ceniki zastoj. Gramofone od 20-200 K.
Niklasta remoat-ura K 8.50
Pristna srebrna ura K 7.—
Original omega ura K 24.—
Kuhinjska ura K 10.—
Budilka, niklasta K 3.—
Poročni prstani K 2.—
Srebrne verižice K 2.—
Večletna jamstva.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urur in očalar.
Maribor, Gosposka ulica 26
Kupujem zlatino in srebro.

Volna

siva, za pletiti vojaške reči se zopet v vsaki množini dobi v veletrgovini R. Sternecki, Celje.

! KAVA !

50% cenejša:

Amerikanska kmetilna kava, velearomatična, izdataa in štedilna. 5 kg poskusna vreča 10 K franko po povzetju. Pol k lograma veleprima usjinejši čaj 2 K oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Galanta 496. 931

Kupiti želim

10—500 kub. m bojkovega in smrekovega lesa v deblah, pripravne za žganje. Ponudbe na Richard Tolazzi v Ormožu ob Dravi. Štaj. rsko. 887

Na prodaj je mlin

na obstoječi vodi. Mlin je na tri tečaje in stoji v trgu Studenice. Cena 1 000 kron, pogoji so lahki. Več pove Jak. Babček, posestnik v Počjanah.

Vinčar

se sprejme. Več pove oskrbništvu Novikloster, Sv. Peter v Sav. dol.

R. Brezovnik

trgovina v Vojniku

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega, špecerijskega in galanterijskega blaga, železnine, cimenta, barv, firmča, lakov, usnja, stekla, kislih vod, na boljših semen itd.

Domači pridelki se kupujejo po najvišji ceni.

Sveče za Svečnico

in drugo enako blago priporočam č. duhovnikom in cerkvenim predstojništvom ter samostanom kakor tudi drugemu občinstvu staroznana domača krščanska trdka

Franjo Duchek,

(poprej J. Dufek) svečar in medicar

MARIBOR, Viktringhofova ulica.

Zahvala

vlč. g. župnika, slavnemu učitelstvu, slav. krajnemu svetu, imenovanim korporacijam za darovane prekrasne verce in sploh vsem, ki so spremili našega blagega očeta, oziroma dedeka, gospoda

Ant. Božiča,

posestnika v Radoslavcih

k večnemu počitku, ozir., ki so nam izrazili svoje sožalje, izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo.

Radoslavci, 28. decembra 1914.

Žalujejo ostali.

Znano je, da se kupi

pri staroznani domači zaresljivi trgovini ne samo po ceni ampak tudi prav dobro:

Sukneno blago (štofi za moške in dečke.)
Nivomodno volno za ženske in dekleta.
N. j. novjše perlino blago za obleke in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače,
Bago za postelje in rjuhe, brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh velikosti za moške in ženske,
Predpasnikov velika izbira, za prati in iz črnega atlasa,
Zmiraj novosti robocev iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zatorej pošljem na zahtevanje

ZASTONJ

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor

Gosposka ul. D. (Herreng. D.)

J. KOVAČIČ, Radgona, Dolga ul. 100.

Velika zaloga steklenega (glaženega) in porcelanastega blaga, svetiljke, podobe, okvirje, ogledala. Steklarsko dela.

Točna postrežba! Najnižje cene!

KALODONT

najboljša krema za zobe

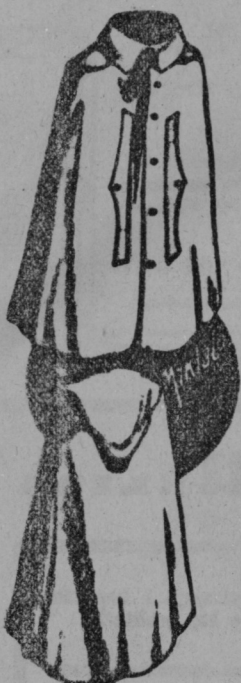
stane

od 21. decembra 1914

70 vinarjev.

Pri današnji draginji

je zelo varčno gospodarstvo, da ima zanesljivo, dobro trgovsko zvezo pri naročbi blaga za obleke in drugo robo. To Vam da povod, da takoj naročite **cenik s slikami**, kateri se Vam zastoj in poštne prosto dopošlje.

Naslov je:

55

Prva kranjska razpošilska trgovina

R. Miklauc,
Liubljana 205.

Obstoj trdke blizu 50 let.

Zahtevajte velik cenik brezplačno in poštne prosto z več kot 1000 slik.

Polnica in zavojna presta. — Neugajajoče zamenjam ali denar nazaj.

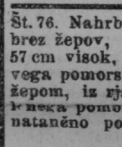

Št. 57. Stroj za striženje las, s dvojnimi nastavkami za striženje, roba čes dva zoba, poniklan držaj. Ročice brez nastavka 5 mm s tankim 7 mm, s debelim 10 mm, cela dolžina 15 in pol cm, 17 zob z rezervnim peresom. — Komad K 450. — Leti stroj za striženje brade, najboljša kakovosti, komad K 560.

Št. 71. Jopič s rekavi iz sive vigogata-volne zeleno obrobljen s žepi in dvema vrstama gumov, navadne velikosti, kom. K 520. — V bolj-ši izpeljavi K 675, isti jopič s rekavi, komad K 480. — V bolj-ši izpeljavi K 480.

Št. 72. Čevlji za gospode iz močnega usnja, s lesenimi žrebli, s močnimi podplati v vseh velikostih od 36—46, 1 par 12 K, isti v črnem usnju iz Chevreau-usnja po K 1550, isti iz Boxkalf-usnja v ameri-kanški faseti 17 K. Za dame iz Chevreau-usnja od 36—44 13 K, iz Boxkalf-usnja K 1575. Poldevlje in hlače čevlje

Št. 76. Nahrbtnik iz dobrega zelenega gradla, brez obročka, brez žepov, s močnim usnjatim jermenom, 36 cm širok, 57 cm visok, K 220, isti s obročkom (Ringkappe) iz rjav-vega pomorskega platna K 350. — Isti s enim senanjim žepom, iz rjavega lovkega platna K 450. — Isti iz se-rovega pomorskega platna, s dvema senanjima žepoma natančno po zravenstojedi risbi v najboljši in najlepši izpeljavi po 6 kron.

Turistovska srajca za gospode z ovratnikom, polnoblehago v lepem trikotu, navadna dolžina, brez žepov s svil. vrvice, z okrasom, se da prati, vrstna mera 38—40, iz sim-skega blaga od sne-žne močnice izkajena 8 in 4 kron.

Št. 87. Moške nogavice iz debelih volnenih nitij, na stroj pletene, v izbranih modernih li-astih barvah, za jesen in zimo, se dajo prati, pripravne za modnejše čevljarje, 1 par 80 vin, ista oblika in prave, šne evrije volne, lahko melirane, na roko pletene, izborne simsko blage, 1 par K 150.

Št. 77. Rokavice za gospode, zimske bla-ge, pletene iz bolj-še volne, s dvojnimi prsti, s barvanimi pasovi ali enobarv- ne črne, za srodaje in večje moške roke, raztezne. Par K 120 do 2—

Št. 80. Kapca za sneg iz vigo-gatavolne, ple-tena, enobarvna črna, raztezna, vsake velikosti, da se prati, 1 komad 30 vin. Ista iz tože, priatno ovčje vol- ne zelo topla K 120.

E. LUNA, Maribor št. 49/a.

va razpošiljalnica galanterijskega blaga in gospodarskega orodja.

Dober tek

je dobra stvar!
Zanemarjaj je nikár!

Dober tek

maš vsak dan, ako vživaš

Želodčni liker »FLORIAN« je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zamen kupoval druga in neprijetna zdravila!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Franc Cvilak, Sl. Bistrica

Belilnica voska
obrt medu in
voščenin.

priporoča vsem č. gg. duhovnikom in slav občinstvu svojo veliko zalogo voščenih sveč, voščenih svitkov, stearinovih sveč v vsaki velikosti po najnižji ceni.

Najcenejše trte:

jamčeno čiste vrste, to leto posebno močne, po 13 K za 100 komadov, za vse posestnike ednako, prvo vrsto, prodaja I. štajerska trsničarska zadruga, P. Juršinci pri Ptuj

Ceniki z pogoji in imeni trt na vseh priporočljivih podlagah, se pošljejo na zahtevanje brezplačno.

Vinogradnikom se priporoča trte takoj naročiti, da jih pozneje zopet od prekupca ne bodo dražje plačali.

Lepa novoizidana hiša s tremi orati

posedstva ob državni cesti, 10 minut od cerkve, četrt ure od kolodvora, pripravna za obrtnike ali upokojence, se proda. — Polovica kupnine lahko ostane vknjižene. Pojasnila daje Fr. Thaler, župan v Št. Ilju v Slov. gor.

OKLIC.

Prosimo najljubše vse svoje cenjene odjemalce v njih lastnem interesu, da svojo eventualno potrebo na

Lysoform

desinfekcijskem sredstvu, nam ako mogoče takoj naznanijo, ker se naročila po vrsti uredijo in ker se razumljivo po tem priznajo izbornem desinfekcijskem sredstvu mnogo povprašuje. Pri naročilih, ki so določena za bolnice ali

za Rudeči

prosimo gospode lekarnarje in drožiste, priložiti tozadevno uradno potrdilo, ker s to lahko pospešimo železniško ekspedicijo. Vsled spreminjenih denarnih razmer kupujemo zdaj

Lysoform

le proti gotovemu plačilu ali povzetju, upamo pa, da ta odredba ne bode dolgo trpela. — Mi imamo na Dunaju večje zaloge. — Ekspedicija je nemotena. 846

Lysoformtovornice Ujpest dr. Kelet & Aurányi, kemična tovarna.

Brzjavni naslov: Cirilova
tiskarna Maribor

Trgovina tiskarne sv. Cirila
Maribor, v lastni hiši Koroška cesta št. 5

Čekovni račun c. kr. poštne
hranilnice št. 25.010
interurban telefon št. 113

Priporoča svojo veliko zalogo raznega papirja, peresnikov, peres, škatlic za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tablic, črnih, zavrtkov (barvanih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pismenega papirja v mapah in škatljah, razglednic itd. Svete podobe (male, velike in stenske), razpela vseh velikosti, molitveniki, moliki, svetinje, škapulirji. Štambilje za urade in dr. Ceniki na zahtevo zastoj.

STRAŽA in SL. GOSPODAR

se prodaja v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.

Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegetthofova ulica.

Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).

v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).

Trafika v Grajski ulici.

Tegetthofovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).

Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Peteršič.

Celje:

Papirna trgovina Gorihar & Leskošek. Trafika v Narodnem Domu.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Čaus.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostninar g. Anton Kmetec.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vršič.

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Soštani

Trgovina g. Ane Topolnik.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dežman.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajncel, Velikovaška cesta 5.

Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Opomba: Če kdo hoče prodajati naše liste, naj naznani tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5. — Prodajalci dobijo dalekosežni popust.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi tiskalnimi in čedalji stroji, sprejema vsa v tiskarske stroške spadajoča dela kakor: časopise, knjige, brošure, osemke in druge letopise.

Za več. župniške urade spovedne in misijske listke s črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavetke z natiskom glave ter razne oznanilne napise. Za glavne občinske, školske in druge urade: uradne zavetke, oznanila, napise, razglase, plakatne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavetke, okrožnice, račune, opozime, menjice, ocnike, dopisnice, naslovnice, letake in lapake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne spise in druge.

Za krmarje in prireditelje veselic: jedilnice, vabila na ples, ljudske veselice, tombole itd., plesne rede, vstopnice, razpisne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročila, parte in šalotice v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družin in družine občane v različnih okraških in s mednarodnimi okviri po jako nizkih cenah.

Vsa naročila se izvršijo čisto in točno.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. n. a.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj preloži.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 5 1/2 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povratni gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolico.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvenredni uradniki. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptujju se najbolj priporoča.

Važno oznanilo.

Ker je začasa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče niti najpotrebnejšega blaga za obleke ali perilo kupiti, se je odločil trgovec

J. N. Šostarič, Maribor, Gosposka ulica št. 9

da bode prodajal blago veliko ceneje kakor popreje; n. pr. platno po 40, 45, 50 vin., parhet 36, 40, 45, 50, 56 vin., volneno blago težke za obleke po K 1.—, 1.20, 1.50 itd. —

Vzorci in ceniki se na zahtevo poštnine prosto pošljejo.

880

Ne zastoni

napak po nizki ceni dobite vse v domači trgovini

Ivan VESELIČ i. dr.
v Ormožu

katera pripravi vse potrebščine za stavbe kakor: cement, travertin, klinker, opeke itd. Vse izdelujemo za kmetstvo, mizarstvo itd.

Veliko izbire manufakturnega blaga, fine šate (sukne) hlačevine itd., najboljše vrste blaga za ženske obleke, svilnate robeže itd. Vse specijalno, najboljše moke itd. po najnižji ceni. Nakupovanje stroja, sušilnih gob, jake itd. Poštena, solidna postrežba. — Prosim, prepišite se.

Domača in naodna trgovina Franc Lenart - Ptuj

priporoča za jesen in zimo bogato izbiro raznovrstnega novega blaga za moške in ženske obleke.

Postrežba poštena! Cene primerne!

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem, kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Štefan Kaufman

trgovec z železom

v Radgoni

priporoča najboljše ocelne motike in lopate, dobre kose in srpce, pravo štajersko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi. 178

Kupujem jajca

(sveža) po najnižjih cenah. — J. Heller, Dunaj III, Kleistgasse 20.

Pozor! Cenj. kupovalci. Pozor!

Narodna trgovina

Alojz Brenčič, Ptuj

radi cenj. občinstvu

za jesensko in zimsko sezono

najnovejša barvasta za bluze in obleke, veliko izbire modnega lodna za ženske, kakor tudi za moške, šraf od najnižje do najvišje kvalitete, ledena za obteke, polovine in trpežne hlačevine. Raznovrstnega belega in pisanega platna za perilo, najnovejša svileni, volnena in šnikane robeže. Prav tople štrkane majice, spodnje hlače, nogavice, majke in ženske kakor tudi za otroke. Vskovrstnega izgotovljenega blaga n. pr. hlače, bele in pisane srajce, predpasnike, ovrtnike, zavratnice, manšete, dežnike ter sploh vse, kar v to stroko spada.

Za množični obisk se priporoča

novi in domači trgovec
Alojz Brenčič v Ptujju

Novo blago!

Nizke cene!

Poštena in hitra postrežba!

R. Pevec, trgovec v Mozirju

kupi več vagonov vsakovrstnih jabolk — vsako množino fižela — lepe erehe — suhe gobe — kateri ima prave zveze, plača po najvišjih cenah po dogovoru.

ZA NOVOLETO SEZONO

priporočamo trgovcem v nakup:

Božičnih okrasov, svilnatga papirja v vseh barvah, kreppapirja v vseh barvah, barvani papir na eno stran v vseh barvah, barvani papir na dve strani v vseh barvah, zlati in srebrni papir, sveče za drevo, čarobne sveče.

Ovrtje za rože, žica, zlata pena, jaslice izgotovljene, podobice za jaslice, rutke.

Božične in novoletne dipisnice kakor tudi druge vrste po izredno nizkih cenah.

Goričar & Leskovšek v Celju.

Graška ulica 7. | Na debelo in drobno | Rotovška ulica 2

DEMARJA NI,

draginja je vedno večja, zaslужek pa majhen. Ako hočete z malim trudom, doma v svojem kraju gotovo 10 K na dan zaslužiti, mi pošljite v pismo svoj natančni naslov in znamko za odgovor.

Jos. BATIČ, Murska Bistrica 26
Kranjsko.

Oklic in prošnja.

Tista dva gospoda, katera sta se dne 29. junija 1914 (na dan sv. Petra in Pavla) peljala z popoldanskim vlakom ob pol 2. uri na progi od Ruš proti Mariboru, katerih eden kmečkega stanu je na Bistrici pri Lembahu izstopil in katera sta celi pogovor zastran atentata v Sarajevu slišala med nekim delavcem in gospo. Dotična se prosita da svoje naslove dobrohotno na občinski urad v Rušah naznanita.